

RÓMAI KATOLIKUS

1-8. ÉVFOLYAM

BEVEZETÉS

A KATEKÉZIS OKTATÁSI CÉLJA: Megismertetni Jézus örömhírét, tanítását és életét, amint azt Egyházunk tanítja.

A KATEKÉZIS NEVELÉSI CÉLJA: Az ifjúság bevezetése a keresztény életbe, hogy az Egyház öntudatos tagja legyen. Ismerje meg a keresztény értékeket, azokat a gyakorlati életben hasznosítsa.

A tanterv a Római Katolikus Hitoktatás Kerettanterve (összeállította az Országos Hitoktatási Bizottság Eger 1996) és a Katolikus Kerettanterv (összeállította a kerettantervi hittanccsoport 1996) alapján készült, kiegészítve a helyi sajátosságoknak megfelelően, heti két hittanórával 37 tanítási hétre.

Hitünk alapvető tanítását a Katolikus Egyház Katekizmusa tartalmazza. Jelen tantervben a Magyar Katekizmus 1995-ös kiadására hivatkozunk. (lásd sorszámok.) A tanterv szerint az adott évfolyamban az Országos Hitoktatási Bizottság által javasolt kérdéseket fel kell dolgozni, azokra önállóan válaszolni tudni kell. A tanulók ismerjék a leggyakoribb imádságokat. Miatyánk, Angyali üdvözlét, Az Úrangyala, reggeli, esti ima, Hiszekegy (ökumenikus fordítás)

I. A HITOKTATÁS RENDSZERESEN VISSZATÉRŐ FELADATAI

II.

A tanulók életkorának megfelelő motiváltságú készítés a napi imára, illetve Szentírás olvasásra, a vasárnapi szentmisén való részvételre, a gyakori szentáldozásra, rendszeres szentgyónásra, a mindennapi szeretetre, önfegyelemre, önnevelésre, a becsületes munkára és kötelességteljesítésre. A tanulóktól meg kell követelni a mindennapi életben az alapvető becsületes emberi magatartást, amit a keresztény magatartás is feltételez. Tanítványainknak többet kívánunk adni, ezért többet is követelünk tőlük. A kereszténység áldozatvállalást, keresztthordozást kíván. A hitoktatás ezért nem elégedhet meg a hitismeretek közlésével. Célja nem lehet csupán a hitismeretek átadása. Tanítványainknak nem csupán a keresztény műveltség elemeit akarjuk átadni. A hittanórák keretein belül alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel, a mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos kérdéseiket feltehessék, azokra megfelelő választ kapjanak, még akkor is, ha azok nem kapcsolódnak közvetlenül a tárgyalt tananyaghoz. A tanmenet összeállításánál figyelembe kell venni, hogy az egyházi év jelentősebb ünnepeit a korosztálynak megfelelően dolgozzuk fel. A liturgiába való hatékonyabb bekapcsolódást segíti elő, hogy tanulóink a Hozsanna vagy az Éneklő Egyház imakönyvet rendszeresen használják. A leggyakoribb népénekeket - az egyházi évnek megfelelően - tanítjuk. Ezek az énekek tananyag részét képezik.

A tanterv megadott témaköreire megállapított óraszámokat a szaktanár belátása szerint osztja fel az altémák között. Ugyancsak a szaktanár döntése, hogy az al- és nagy témákban rendelkezésre álló óraszámot milyen arányban használja fel a hagyományos ismeretközlésre a vegyesen alkalmazott anyagközlésre és értékelésre, az önállóan végeztetett tanulói munkára vagy az ismétlésre, rendszerezésre.

II. A LELKI NEVELÉS

Az ima: A hívő ember életeleme az imádság. A hitoktatás egyik legfontosabb feladata az imádságra nevelés. Az imádságos lelkület kialakítása a hit elmélyítésének alapja, ezáltal épül és fejlődik Istennel való kapcsolatuk. Nem elég csupán tanítani, hanem hitet kell ébreszteni és nevelni a tanítás által. A megfelelő légkör kialakításával kezdjük. Odafigyelünk Istenre, Jézus tanítására és válaszolunk szavainkkal és életünkkel. Így az ima nem monológ lesz, hanem igazi párbeszéd. Ez az imádságos lelkület a liturgikus nevelés alapja. A legismertebb imádságokat a tanterv melléklete tartalmazza.

Az elmélkedésre tanítás fokozatosan, az imádkozó lelkület kialakításával együtt történik. Elolvasunk egy-egy evangéliumi részletet, történetet vagy tanítást. Csendben ráfigyelünk az Úr Jézusra. Elképzelem a jelenetet... ott vagyok... - Jézusra tekintek: milyen Ő, mit mond, mit tesz.... - Magamba tekintek: mit jelent ez nekem, milyen vagyok, miért vagyok ilyen, mit kell tennem, hogy hozzá hasonló legyek... Elképzelem a helyzetet, mit kellene tennem, mit tenne Jézus... Megbeszélem vele örömet - bánatomat, terveimet - gondjaimat... Megfontolom tennivalóimat - jó elhatározásaimat... Segítségét kérem... Így tanítjuk meg a gyerekeket saját szavaikkal imádkozni.

Lelkivezetés: Az élet igazolja, minden gyermeknek, serdülőnek, ifjúnak szüksége van a lelkivezetőre. Csak így lehet megelőzni fiataljaink életének kisiklását. Ehhez szükséges a személyes segítség, odafigyelés tanítványaink lelki egészségére. A fiatalok bátran fordulhassanak problémáikkal nevelőikhez, akiktől segítséget remélhetnek. Lelkivezető lehet lelkileg érett pedagógus is, nemcsak pap. Formája lehet "ad hoc" jellegű, de lehet előre megbeszélte alkalom. Célja, segíteni a keresőt, elvezetni a bajban lévő Jézushoz. A fiatal tanuljon meg Isten jelenlétében élni, tanuljon meg Jézus tanítása szerint dönteni a mindennapi élet kérdéseiben. A keresztyén iskolába olyan tanulók is vannak, akiknek lelkük mélyén ott él a hivatás csírája. Rájuk is figyelünk kell, hogy ezen érdeklődésüket, elhatározásukat kívülről is segítsük, hivatástudatukat erősítsük.

III. A LITURGIKUS NEVELÉS

A szentmise keresztyén életünk csúcsa és forrása (II.V.Zs. Lit.Konst.). Hogy valóban így legyen, erre lelkileg is rá kell nevelnünk a gyermekeket. Úgy épüljenek be Krisztus titokzatos testébe, a keresztyén közösség életébe, hogy hétköznapi életük is keresztyén legyen. A lelki nevelés mellett ki kell építenünk a helyes gyakorlatokat is: keresztyénítés, imádságos kéztartás, térdhajtás az Oltáriszentség előtt... Legyen igényük a vasárnap megszentelése, a liturgikus közösségbe való bekapcsolódás, azt ne tekintsék "kötelező" feladatnak. Tanuljon meg bekapcsolódni a szentmisébe, hogy ne legyen az számára terhes kötelesség. Szívesen működjenek közre: felolvasás, ének, ministrálás... Ezért fontos feladata a hitoktatónak, hittanárnak, hogy rendszeresen gyakoroltassák a templomi énekeket. A gyerekeknek legyen saját imakönyvük tanulják meg annak használatát.

Minden hitoktatás egyben liturgikus nevelés is, nemcsak abban az évfolyamban, amelynek a tárgya a liturgia. A liturgikus évet minden hitoktatónak figyelembe kell venni, még akkor is, ha a tankönyv - témájának és felépítésének logikája miatt - nem tudja a liturgikus évet figyelembe venni. A liturgikus évben több mint egyhónapos időközben változik húsvét ünnepe. Ezért lehetetlen, hogy egy-egy tankönyv pontosan illeszkedjen az adott év liturgikus naptárához, de ezt még a tanterv sem tudja megoldani. Ezért a tanár feladata, hogy az év tervezése során, a tanmenet készítésénél figyelembe vegye a liturgikus évet, és adott esetben a tanterv, illetve a tankönyv sorrendjétől eltérve tárgyalja a megfelelő anyagot.

IV. AZ ÖNNEVELÉS MEGALAPOZÁSA

Nem az a jó keresztény, aki ismeri Jézus tanítását, hanem aki Jézus tanítása szerint él, aki erre törekszik. Nem elég tudni, mi a jó, mi a rossz, hanem a jót meg is kell tenni, a rosszat pedig el kell kerülni, Jézus tanítását életre kell váltani. Ennek útja az egyre tudatosabb önnevelés.

A bűntudat alapja saját gyarlóságunk felismerése. A gyermek lássa meg szülei, nevelői fájdalmas arcát, és ismerje fel tette és a nemtetszés közötti kapcsolatot. Próbáljon meg a környezete arcáról, kifejezéseiről, gesztusairól stb. következtetni saját cselekedeteinek hatására. Meg kell értenie, hogy tette sérti akit megbántott, és ezt csak őszinte bánattal és bocsánatkéréssel teheti jóvá. A rossz cselekedet az egész közösséget is sérti, megbontja egységét, harmóniáját, esetleg nem kívánt indulatot vált ki.

A bűnért bűnhődni kell, ami nem szükségszerűen testi fájdalom, hanem lehet lelki fájdalom is, amit sokszor még nehezebb elviselni, mint a testi fájdalmat. Ezeknek készséges vállalásával teheti jóvá vétjét.

A rosszat jóvá kell tenni nemcsak szándékkal, hanem vagy szóval, vagy cselekedettel, vagy valami más módon. Mindez vonatkozik az egész keresztény életre. A bűnnel nemcsak embertársainkat, hanem bennük Istent bántjuk meg. (Tízparancsolat) Jézus Krisztus mindezekért a bűneinkért szenvedte el a kereszthalált, hogy jóvá tegye azokat, nekünk pedig engesztelésünkkel kell megmutatni, hogy a jóvátételben mi is részt akarunk venni. A jóvátétellel tartozunk nemcsak Isten iránt, hanem az egyházi közösség iránt is. Ezért van szükség a kiengesztelődés külső jeleire is. A szentgyónás előtt a gyerekeket készítssük arra, hogy kérjenek bocsánatot azoktól, akiket megbántottak. Ez ne csak elhangzó szó legyen, hanem párosuljon jócselekedettel, apró ajándékkal, vagy más figyelmességgel is. Mindezt elősegíti ha közös bűnbánati liturgiát tartunk.

V. A TANULÓK MUNKÁJÁNAK SEGÍTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Jelen tantervünk - amely az OHB új tanterve alapján készült - valójában a régebbi tantervek megújítását szolgálja. Ezért az egyes évfolyamok tanításához a jelenlegi hittankönyvek csak részben adhatnak segítséget, a hitoktatóknak azoktól el kell tudniuk szakadni. Szükségszerű követelmény, hogy a hitoktatók az új tanterv alapján megfelelő jegyzetet és vázlatot készítsenek maguknak, ezért a meglévő hittankönyveket csak mint irodalmat, esetleg forrásmunkát használhatják. A gyermekek kezébe csak olyan hittankönyvet adjanak segédanyagként, amelyet valóban rendszeresen használnak. Ám ebben az esetben is legyen a gyermekeknek hittanfűzetük, amelyben vezetik az egymás utáni órák sorát, megjegyezve, hogy melyik anyagrészhez hol találnak segítséget. Így az is szükségessé válik, hogy a tanárok rövid, csak a leglényegesebbre szorítkozó anyagot fénymásolva adják a gyermekek kezébe, illetve, hogy egy-egy órára készítsenek olyan munkalapot, amelyet a gyermekek magukkal vihetnek és egy kis dossziéba összegyűjthetnek.

Az oktató-nevelő munkának igen fontos feladata tanítványaink munkájának folyamatos, rendszeres ellenőrzése és értékelése. Ez többféle módon is történhet: rendszeres szóbeli feleltetéssel, kikérdezéssel, időnkénti felmérő dolgozatok íratásával, máskor tesztlapok kitöltésével, stb. A tanár és a gyermek szempontjából egyformán nélkülözhetetlen, mert ez segíti a reális önismeretet, a helyes önellenőrzés és önértékelés kialakulását.

Alapelvek:

Folyamatosan megfigyeljük, hogyan vesznek részt a tanulók a tanítás-tanulási folyamatban, milyen a figyelmük, az érdeklődésük és az aktivitásuk. Ellenőrizzük, hogy megértették-e az anyagot, hogyan vesznek részt a közösségi munkában, hogyan készítik el a házi feladatukat.

A feladatok szóbeli ellenőrzése beszélgetéssel - összefüggő feleletek - vagy írásbeli beszámolókkal történhet. Az ellenőrzésnek ezen megoldásait folyamatosan alkalmazzuk.

Az osztályozás a pedagógiai gyakorlat megszokott összetevője, mely a pedagógustól lelkiismeretes mérlegelést kíván. A hittanár komoly probléma elé kerül az értékelésnél. A tanulók tudását viszonylag könnyű értékelni, lelki előrehaladásuk azonban már semmiként nem osztályozható. A katekézis nem lehet csupán tantárgy, amit jól vagy rosszul meg lehet tanulni, hanem elsősorban életre váltandó örömhír, amit kívülről aligha lehet igazságosan megítélni.

Értékelés formái:

Az első évfolyamon félévkor és a tanév végén, és a második évfolyamon félévkor szóvegesen értékelünk.

Kiválóan megfelelt Jól megfelelt Megfelelt Felzárkóztatásra szorul

Hittani ismeretei:

- Kiváló hittani ismeretekkel rendelkezik
- Biztos tudása van alapvető hittanból
- Bizonytalan a tudása alapvető hittanból
- Hitismeretei nem érik el a korosztályának megfelelő szintet

Órai írásbeli munkája:

- Pontos – áttekinthető – elfogadhatóan **dolgozik**
- Pontatlanul – hanyagul – rendszertelenül **dolgozik**

Órai aktivitása:

- az órai munkában aktívan részt vesz, gyakran jelentkezik
- az órai munkában részt vesz, és időnként jelentkezik
- az órai munkába való bekapcsolódásra időnként figyelmeztetni kell
- az órai munkába csak többszöri felszólításra kapcsolódik be
- az órai munkában passzív

A második évfolyam végétől, minden évfolyamon az értékelés félévkor, a tanév végén osztályzattal történik. A továbbhaladás feltételei címszó alatt megadott szempontok szerint értékelünk:

- jeles, aki a megadott szempontokat 91% felett teljesíti,
- jó, aki a megadott szempontokat 76% felett teljesíti,
- közepes, aki a megadott szempontokat 51% felett teljesíti,
- elégséges, aki a megadott szempontokat 31% felett teljesíti,
- elégtelen, aki a minimum szintet nem éri el.

A Hittan tantárgy óraszám

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
1.	2 óra	72 óra
2.	2 óra	72 óra
3.	2 óra	72 óra
4.	2 óra	72 óra
5.	2 óra	72 óra
6.	2 óra	72 óra
7.	2 óra	72 óra
8.	2 óra	72 óra

Évfolyamonkénti témakörök

1. évfolyam (7 évesek)
ISTEN GYERMEKEI VAGYUNK
(Keresztény alapismeretek)
2. évfolyam (8 évesek)
JÉZUS HÍV
(Jézus Krisztus az Isten Fia, a mi Megváltónk)
3. évfolyam (9 évesek)
TALÁLKOZÁS JÉZUSSAL
(Felkészülés az elsőáldozásra)
4. évfolyam 10 évesek)
NÉPEM VAGYTOK...
(Ószövetségi olvasmányok)
5. évfolyam (11 évesek)
AZ ÉLET ISTEN NÉPÉNEK KÖZÖSSÉGÉBEN
(Liturgikus ismeretek)
6. évfolyam (12 évesek)
EGYHÁZUNK
(Kép az Egyházzal)
7. évfolyam (13 évesek)
ISTEN SZÓL HOZZÁNK
(Biblikus hittan és szentségtan)
8. évfolyam (14 évesek)
SZERESD AZ ISTENT
(Biblikus erkölcsok)

1. ÉVFOLYAM

ISTEN GYERMEKEI VAGYUNK (KERESZTÉNY ALAPISMERETEK)

I. Elöljáróban

A kisgyermek fejlődésében új szakasz kezdetét jelenti az iskolába járás. Új környezetének személyiségfejlesztő hatása életének minden területén érvényesül, így hitének fejlődésében is. Az iskolába kerülő gyermekek hitoktatása a hit ébresztésével kezdődik. Bevezetjük őket a keresztény hit világába és elvezetjük őket a tudatos lelkiélet kezdetére. Csatlakozva a gyermek életkori sajátosságait figyelembe vevő "Világlátó" elnevezésű komplex tantárgyhoz, a "keresztény alap és környezetismeret" koncepcióban gondolkodunk. A gyermekek élethelyzetéhez igazodva rálátást nyújtunk hitünk alapjára és lényegére, Isten atyaságára, Jézus Krisztushoz való kapcsolódásunkra és az Egyházban való életünkre.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Ismerkedjenek meg a gyermekek az Úr Jézus életének főbb eseményeivel. Ismerjék meg Jézus Krisztust mint az Atya küldöttjét. Néhány evangéliumi példabeszéd feldolgozásának tükrében ismerjék meg a jézusi tanítás sarkalatos elemeit. Váljanak ismerőssé, érthetővé számukra a vallási jelek, főbb szimbólumok, az egyházi élet személyei, eseményei. Tanulja meg a legfontosabb imádságokat.

b) **Nevelési cél:** A kisgyermek hitoktatásának nevelői feladata, bevezetni őket a tudatos kegyelmi életbe. A gyermek igyekezzék személyes kapcsolatot teremteni Jézussal, rendszeresen imádkozzon. Legyen számára élmény a közös imádság fegyelmesség és áhitata. Kezdje alakítani életét Jézus példája szerint, az élet kis eseményeiben is tudjon találkozni Vele. Tanításának ismeretében tudatosan reflektáljon személyes élete eseményeire, feladataira.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órára, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Jézus szeret minket

Javasolt óraszám 8

Jézussal találkozunk (Jn 1,35-42.)

A templom az Isten háza, itt találkoznak Isten gyermekei (Lk 19,1-10.) (Megszentelődünk)

Jézus első munkatársai; Máté, János evangélium írók (Mk 2,13-17. — Jn 20,30-31.)

Mennyei Atyánk gondoskodik rólunk (Mt 6,25-34.)

(Teremtőnk és Gondviselőnk, aki szeret minket)

Ki olyan jó, mint a mi Mennyei Atyánk? (Lk 11,11-18.)

(Beszélgetünk környező világunkról amelyet Istentől kaptunk)

Jézusra figyelünk (Mt 7,21. — Mt 14,13-14.)

(A csend az, hogy valamire koncentrálok, most Jézusra)

Jézussal beszélgetünk (Lk 10,38-42. — Lk 11,5-9.) (Gondolatban és szóval)

Jézus példabeszéde a magvetőről (Mt 13,1-9.18-23.) (Amit Jézus mond, az alakítson minket.)

2. témakör: Isten gyermekei vagyunk

Javasolt óraszám: 8

Szeretjük szüleinket (Lk 2,51-52.) (Mennyei Atyánk bízott rájuk)

Milyen jó, hogy Isten gyermeke lettem (Róm 6,3-4. — Róm 8,12-18.) (keresztség)

Naponta imádkozunk (ApCsel 2,42.) (Összetartozunk)

Szeretjük embertársainkat, barátainkat és iskolatársainkat (Mt 18,21-35.) (megbocsátás, elfogadás)

Szeretjük embertársainkat, tanítóinkat, nevelőinket (Róm 13,1-7.) (engedelmesség, tisztelet)

Szeretjük embertársainkat, ellenségeinket (Lk 6,27-36.) (jóakarát, ajándékozás)

Jézus példabeszéde az irgalmas szamaritánusról (Lk 10,25-37.) (nem kell mindenkitől félni)

Kiengesztelődés: bocsássunk meg egymásnak, ahogy Jézus megbocsátott nekünk. (Mt 5,23-24.)

3. témakör: A Mennyországba készülünk

Javasolt óraszám: 8

Jézus az élet ura: Jézus feltámasztja Jairus leányát (Mk 5,21-24.35-42.)

Az elrejtett kincs (Mt 13,44-46.) Jézus azt akarja, hogy mi is boldogok legyünk.

A királyi lakoma (Lk 14,15-24.) A Mennyország.

Mi lesz velünk ha meghalunk? (Lk 16,19-31.) A halál átmenet a földi életből az örök életre.

Példaképeink a szentek (ApCsel 7,54-60.) (Szent Imre, Szent Tarzicius, Szent Erzsébet)

Jézus a mi királyunk (Jn 6,14-15. — Jn 18,33-40.)

4. témakör: Isten Fia emberré lett

Javasolt óraszám: 8

Advent: az angyali üdvözlét (Lk 1,26-38.) (Isten megajándékoz minket. — Az egyházi év)

Mikulás: megajándékozzuk egymást. (Mt 6,1-4.)

Mária és József várja a gyermeket (Mt 1,20-24.) (várakozás, felkészülés a karácsonyra)

Jézus születése, ő a mi karácsonyi ajándékunk, akit a Mennyei Atya küldött (Lk 2,1-7.)

A betlehemi pásztorok (Lk 2,8-20.) (Ünnepi karácsonyi óra: ajándékot adunk Jézusnak)

Jézus szent neve (Lk 2,21.) (Isten nevében)

A 12 éves Jézus a templomban (Lk 2,41-53.) (Jézus Isten is meg ember is)

A napkeleti bölcsek (Mt 2,1-12.) ((Jézus minden emberhez eljön)

5. témakör: Jézus köztünk élt

Javasolt óraszám: 8

Jézus a názáreti zsinagógában (Lk 4,14-22.)

A kánai menyegző (Jn 2,1-11.) (Tegyétek, amit Jézus mond)

Jézussal találkozunk a szentmisén (Mt 18,20.) (Mit jelent Jézus jelenléte)

A templom megtisztítása (Jn 2,13-17.) (A szent helyek és dolgok "kezelése")

A csodálatos halfogás (Lk 5,1-11.)

A jerikói vak gyógyítása (Lk 18,35-43.)

A vihar lecsendesítése (Mk 4,35-40.)

Péter hitvallása (Mt 16,13-20.)

6. témakör: Jézus értünk szenvedett

Javasolt óraszám: 11

A nagybőjt, húsvéti felkészülés ideje (Mt 2,18-22.) (Hamvazkodás)

Tartsatok bűnbánatot (Mk 1,14-15.) (Péntek bűnbánati nap)

Jézus megjövendöli szenvedését (Mt 16,21-23.)

Aki utánam akar jönni, vegye fel keresztségét (Mt 16,24-27.)

A vakonszületett gyógyítása (Jn 9,1-41.) (Jézus ellenségei)

Ti vagytok a világ világossága (Mt 5,13-16.)

Hiszek Jézus Krisztusban (Lk 18,35-43.) (hiszek; nemcsak a szemével lát az ember)

Virágvasárnap: Bevonulás Jeruzsálembe: Jézus a Messiás király (Jn 12,12-19.)

Nagypéntek: Jézus értünk szenvedett és meghalt a kereszten (Lk 23,44-47.)

Húsvét: Jézus feltámadása (Lk 24,1-12.)

Az emmauszi tanítványok (Lk 24,13-35.)

7. témakör: Isten népe

Javasolt óraszám: 12

Legeltessd bárányaimat (Jn 21,15-17.) (lelkipásztoraink: papok, püspökök, pápa)

Jézus visszatért az Atyához (ApCsel 1,3-11.)

Jézus édesanyjával együtt imádkozó apostolok (ApCsel 1,1-14.)

A Szentlélek pünkösdi eljövetele (ApCsel 2,1-11.)

Jézus feltámadásának tanúi (1Kor 15,1-11.)

A Szentháromság ünnepe (Mt 28,16-20.)

Az első keresztyények (ApCsel 2,42-47.)

(Részt veszünk a szentmisén. — Úrnapja az Oltáriszentség ünnepe)

Szent István vértanú (ApCsel 7,54-8,3.)

A keresztségben lettünk Isten népének tagjai (ApCsel 8,26-38.)

Az Egyház növekedése (Péter csodálatos szabadulása) (ApCsel 12,1-19.)

Így élünk mi, keresztyények (ApCsel 11,26.) (Visszatekintés az év folyamán tanultakra)

Ünnepi hálaadó óra (ApCsel 11,19-21.) (kitekintés a nyári szünidőre)

Szabadon felhasználható óra: 11

IV. Módszer

Az első évben különösen fontos a személyiség sokoldalúságát tekintetbe vevő komplex módszerek alkalmazása: az érzelmileg motivált, személyes jellegű beszélgetések, melyek a vallási fogalmak megalapozását szolgálják. Nem sokat magyarázunk, hanem lélekben leülünk Jézus lába mellé és figyelünk rá. A hitoktató Jézus tanítását a gyermekek "nyelvére" fordítja úgy, hogy megértsék mit mond nekik és mit kíván tőlük Jézus. Ezért javasoljuk, hogy a hittankönyv biblikus képét kinyitva a gyerekek nézzék a képet, a hitoktató pedig közben elmondja mit tett, mit tanított Jézus. Ezután néhány percig csendben gondolkodunk a hallottakon és látottakon, mit jelent nekem Jézus tanítása. Ezután magunkban megfogalmazzuk, mit teszünk ezután jobban vagy másként Jézus kedvéért. Ezek alapján megígérünk Jézusnak valamit, amit a kedvéért teszünk vagy elviselünk és kérjük, hogy ebben minket segítsen. Ehhez a gondolkodó imádkozáshoz nyugodt körülményekre, csendre van szükség. Ha valami külső zavaró zajforrásra kell számítani a hitoktátónak, akkor ezt azzal lehet ellensúlyozni, hogy magnetofonról megfelelő halk zenét, orgonamuzsikát vagy csendes éneket játszik le.

Ajánlott tankönyv és munkafüzet: Isten gyermekei vagyunk /Márton Áron Kiadó/

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Újszövetségi Szentírás

Elsőáldozók könyve I. rész (OHB - Szt.István Társulat)

A Mennyei Atya szeret minket (OHB - Szt.István Társulat)

Jézussal az úton a Mennyei Atya felé(Mária Iskolatestvérek)

V. Követelmények

A hit ébresztését és növelését legjobban a hitoktató tanúságtevő élete, Jézura emlékeztető szeretete szolgálja. A gyermek ismerje meg a keresztyén élet elemeit és gyakorolja azt: napi imádság, rendszeres templomba járás, templomi viselkedés, alapvető imádságok ismerete (Miatyánk, Üdvözlégy, Őrangyalhoz szóló ima, a szentmise közös imái és az egyszerűbb templomi énekek)

Ismerje Jézus életének és tanításának főbb vonásait. Váljon tudatossá benne, hogy ő is az Isten gyermekeinek a családjába, az Egyházba tartozik. Legyen személyes kapcsolata Istennel.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

(A *-gal jelölt kérdések csak később kerülnek tárgyalásra,
a megjelölt helyen csak a fogalmat kell előkészíteni)

17. Milyen vallásúak vagyunk?
21. Hány Isten van?
22. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
24. Ki az Isten?
- 25.*Milyen az Isten?
26. Hol van az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
33. Milyen irántunk az Isten?
34. Ki teremtette a világot?
- 36.*Hogyan teremtette Isten a világot?
37. Mit tesz Isten a világgal?
- 38.*Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
- 39.*Kik az angyalok?
41. Milyen angyalokat teremtett Isten?
- 42.*Jók maradtak-e mind az angyalok?
43. Milyenek irántunk az angyalok?
44. Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket oltalmaznak?
53. Kicsoda Jézus Krisztus?
- 54.*Mit jelent Jézus neve?
- 55.*Mit jelent a Krisztus szó?
- 56.*Hogyan lett a Fiúisten emberré?
59. Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?
61. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?
62. Hol született Jézus?
63. Hol nevelkedett Jézus?
64. Mikor kezdett Jézus tanítani?
71. Milyen fájdalokat vállalt értünk Jézus élete utolsó napjaiban?
- 72.*Miért szenvedett és halt meg Jézus?
- 74.*Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?
75. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
77. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
- 116.*Mi történik az emberrel, amikor meghal?
117. Hogyan nevezzük a halál utáni ítéletet?
118. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?
- 119.*Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?
120. Kik jutnak a mennyországba?
- 121.*Mit jelent a tisztítóhely?
- 122.*Mi az örök halál, vagyis a kárhozat?

- 123.*Kik jutnak a kárhozatra?
- 124. Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?
- 125. Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?
- 174. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?
- 175. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?
- 176. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?
- 300. Hogyan szól a főparancs?
- 301.*Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?
- 323.*Mikor szeretjük magunkat helyesen?
- 324. Ki a felebarátunk?
- 325.*Mikor szeretjük úgy felebarátunkat, mint magunkat?
- 326.*Miért kell minden embert szeretnünk?
- 327. Miért kell ellenségeinket is szeretnünk?
- 366. Mit teszünk, amikor imádkozunk?
- 372. Mikor kell imádkoznunk?
- 373. Kikért imádkozunk?
- 374. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?
- 375. Melyik a legtökéletesebb imádság?
- 377. Melyik imádsággal köszöntjük Jézus édesanyját?

2. ÉVFOLYAM

JÉZUS HÍV JÉZUS KRISZTUS AZ ISTEN FIA, A MI MEGVÁLTÓNK

I. Elöljáróban

Az elsőáldozásra való felkészítés első éve: Jézus meghív mennyegzős lakomájára. A második osztályos gyermek már elég érett arra, hogy meg tudja különböztetni az örök élet kenyerét a közönséges kenyértől, a jót a rossztól, elindulhat az önnevelés útján és kialakítható benne a helyes lelkiismeret. Ebben a korban tudatosodik a bűn, a bűnbánat, a lelkiismeret fogalma.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A gyermek ismerje meg Jézus életének és tanításának főbb mozzanatait, különös tekintettel az Eukarisztia, a bűnbánat és a bűnbocsánattal kapcsolatos vonatkozásokra. Ismerje meg Jézus tanítását: Isten irgalmasságáról és a megkezdett örök életről. Ismerje fel Jézus csodáiban isteni erejét és irántunk való szeretetét. Az Eukarisztiában Jézus van jelen, aki meghalt bűneinkért és feltámadt megigazulásunkra. Tanulják meg a Hiszekegyet és a leggyakoribb hagyományos imádságokat.

b) **Nevelési cél:** A keresztény élet alapvető gyakorlatainak meggyökereztetése: imádság, templombajárás, áldozatvállalás, kötelességteljesítés, jócselekedetek, részvétel az egyházi év ünnepein. Példánkkal, az Oltáriszentség jelenlétében tanúsított magatartásunkkal ébresszük fel a gyermekek hitét az Eukarisztiában jelenlévő Jézus Krisztusban. Segíteni kell annak felismerésében, hogy Jézusban Isten szeret minket, aki nekünk is megbocsát, és minket is meghív az örök életre. Fel kell készíteni a tanulókat a Jézussal való szentségi találkozásra.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órára, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Jézus követésre hív

Javasolt óraszám: 6

Az első tanítványok meghívása (Mk 1,16-20.) (Te is Jézushoz tartozol, téged is hív.)

Jézus és a gyerekek (Mk 10,13-16.)

(Jézus számára te fontos vagy, meg akar áldani, vár a templomban.)

Jézus imádkozni tanít (Mt 6, 7-9, Mt 6,9-16) (Akit szerettek, azzal jó beszélgetni.)

Lévi, a vámos meghívása (Lk 5,27-32.)

Jézus és a bűnös asszony (Jn 8,1-11.)

(Jézus mindenkit hív, ne ítéld el a másikat, hanem segíts neki jobbra válni, kövesd Jézust.)

A gazdag ifjú találkozása Jézussal (Mk 10, 17-22.)

(Jó gyerek vagy, mi az ami még elválaszt Jézustól?)

2. témakör: Jézus Isten örömhírét hozza

Javasolt óraszám: 9

A béna meggyógyítása (Mk 2,1-12.)

Jézus gyógyítani küldi apostolait (Mk 6,7-13.)

Jézus a Názáreti zsinagógában (Lk 4,14-21.)

A kánai menyegző (Jn 2, 1-11)

A csodálatos kenyérszaporítás (Jn 6, 1-15.)

Jézus tanítása az örök élet kenyeréről (Jn 6,22-59.)

Hiszek Jézus Krisztusban (Jn 6,66-68.)

Jézus az élet ura (Jn 11,1-44.)

Összefoglaló ismétlés Jézus szeretetének jeleiről (Jézus megmutatja isteni hatalmát)

3. témakör: A Mennyei Atyához hív

Javasolt óraszám: 7

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy (Mt 6,1.)

Szenteltessék meg a Te neved (Mt 11,25-30.)

Jöjjön el a te országod, legyen meg a Te akaratod (Jn 6,37-40.) (Isten akaratát keresem)

Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma (Jn 6,26-34.) (Mi az, ami igazán fontos?)

Nemcsak földi kenyérrel él az ember (Mt 4,1-4.) (Mindennapi kenyér - szentáldozás)

Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is...(Jézus minden emberhez eljön) (Ne légy haragtartó)

Jézus a helyes imádságra tanít (Mt 6,5-9.)

4. témakör: Jézus testvérünké lett

Javasolt óraszám: 12

Az ország, ahol Jézus élt és tanított (Judea és Galilea, a Genezáreti tó)

Az angyali üdvözlés (Lk 1,26-38.) Mária igent mond - és te?

Mária látogatása Erzsébetnél (Lk 1,39-57.)

(A Szentlélek sugallatára felismeri Máriában a Megváltó anyját)

Várakozásunk - advent (Mt 3,1-12.) (Örömteli készülődés az ajándékozással - adventi koszorú)

Szent József a Szentcsalád őre (vö. Mt 1,18-25.)

Úton Betlehem felé, szálláskeresés (Lk 2,1-7.) te is készítsd szívedet Jézusnak!

Jézus születése (vö. Róm 8,32. — Tit 2,11.)

(Jézus Isten ajándéka. - Betlehem - időszámításunk kezdete)

Az első látogatók, a pásztorok (Lk 2,1-20.)

Jézus bemutatása a templomban (Lk 2,22-35.)

A napkeleti bölcsek látogatása (Mt 2,1-12)

A 12 éves Jézus a templomban (Lk 2,41-52) Jézus valóságos Isten és valóságos ember

Összefoglaló ismétlés: Jézus a Fiúisten aki értünk emberré lett (Róm 4,24-25.)

5. témakör: Jézus a mi példaképünk

Javasolt óraszám: 10

Jézus megkeresztelkedése (Mt 3,13-17.) (mindenben hasonlónak lett hozzánk, a bűnt kivéve)

Jézus elvonul a pusztába (Mt 4,1-11.) (csend, ima, önfegyelem, böjt, küzdeni kell a kísértés ellen)

Jézus színeváltozása (Lk 9,28-36.) (Ez az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok!)

A templom megtisztítása, (Jn 2,13-16.) (Emészt a házadért való buzgalom)

Jézus Simon farizeus házában (Lk 7,36-50) (Hited megszabadított)

Farizeus és a vámos (Lk 18,9-14.) (Helyes önismeret és jóra törekvés)

Példabeszéd a szőlőmunkásokról (Mt 20,-1-16.) (Örömmel teljesítem kötelességeimet.)

Példabeszéd a főhelyekről (Lk 14,7-11.) (Helyes önértékelés)

Jézus a jó pásztor (Jn 10,1-18.) (Jézus számára mindenki fontos)

Péter vallomása (Mt 16,13-20.) Jézus az Isten Fia, aki értünk emberré lett.

6. témakör: Jézus az Isten Báránya (a húsvéti misztérium)

Javasolt óraszám: 12

A főtanács határozata Jézus ellen (Jn 11,45-53.) (Jézus tudta mi vár rá)

Az utolsó vacsora előkészítése (Lk 7,-18.) (Jézus azért jött, hogy odaadja magát értünk)

A lábmosás (Jn 13,1-16.) (Jézus alázatos szeretete tisztít meg minket)

Jézus ünnepélyesen felajánlja értünk életét (Mk 14,22-25.)

(Ez az én testem... Ez az én vérem... amelyeket sokakért kiontok)

A szentmise rendelése (1Kor 11,23-26.) (Ezt tegyétek az én emlékezetemre)

Jézust ismerjük fel a szentmisében (Lk 24,13-32.) (Jézus ma is tanít minket a szentmise ige-liturgiájában, Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát a szentmise áldozati liturgiájában.)
 Jézus az Olajfák hegyén (Lk 22,39-46.) (Atyám, legyen meg a te akaratod!)
 Jézus elfogása, Jézus a főtanács előtt. (Mt 26,57-66.)
 (Te vagy-e a Messiás, az Isten Fia? - Én vagyok!)

Jézus a kereszten - János és Mária (Jn 19,25-27.) (Mária a mi Anyánk is)
 Jézus oldalát megnyitják (Jn 19,31-35.) (Jézus Szíve tisztelete)
 Jézus feltámadt (Jn 20, 1-10 — Róm 1,4.) (Feltámadásával Isten Fiának bizonyult.)
 Összefoglaló ismétlés: Így szeretett minket Jézus. (Jn 19,38-20,10.) (A keresztút és a 15. állomás)

7. témakör: Jézus él tovább Egyházában

Javasolt óraszám: 8

Az emmauszi tanítványok (Lk 24,13-35.) (Az Írásokat magyarázza, megtöri a kenyeret.)
 A feltámadt Jézus ajándéka (Jn 20,19-23.)
 (Amint engem küldött az Atya... Vegyétek a Szentlelket... Akinek megbocsátjátok...)
 Tamás apostol hite (Jn 20,19-29.) (Boldogok akik nem látnak és mégis hisznek.)
 Jézus Péterre bízta Egyházát (Jn 21,15-17.) (Lelkipásztoraink)
 Jézus mennybemenetele (Mt 28,16-20.) (Hirdessétek az Evangéliumot...)
 A Szentlélek eljövetele (ApCsel 2,1-13.) (Ő a másik Közbenjáró, aki megtanít mindenre...)
 Saul, miért üldözöl engem? (ApCsel 9,1-9.) (Jézus él Egyházában)
 A feltámadás tanúi. (1Kor 15,1-11.) (Akik a feltámadt Jézussal találkoztak.)
 Szabadon felhasználható óra: 10

IV. Módszer

Ebben az évben nagyon nehéz anyagot kell a gyermekeknek átadni. Ne bonyolódjunk bele a teológiai magyarázkodásba, hanem legyünk az események és a misztérium hívő szemlélői. A hívő megértést a következetesen helyes szóhasználat is elősegíti. Csak a legszükségesebb fogalmak megalapozására kell törekednünk, a részletesebb magyarázatot a felsőbb osztályok hitoktatására kell bízni.

Az elsajátítás megkönnyítésére és az életkori sajátosságokat figyelembe véve játékos, mozgásos, kreatív elemeket építünk be az órákba. (Rajzos magyarázat, kép, diavetítés, tábla, dramatizálás.) Jézus tanítása mindig kíván tőlünk valamit, amit jobban tehetünk mint eddig. A jóra törekvés nem bűnkeresés, hanem a szeretet követelményeire való ráfigyelés legyen.

Ajánlott tankönyv és munkafüzet: Jézus tanítványai vagyunk /Márton Áron Kiadó/

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Újszövetségi Szentírás	
Elsőáldozók könyve (2 éves anyag)	(OHB - Szt.István Társulat)
Jézushoz megyünk (2 éves anyag)	(Veszprémi HB - Szt.István Társulat)
Jézus követésében járunk	(Mária Iskolatestvérek)
Ilyeneké az Isten országa	(Bajtai Zsigmond)

V. Követelmények

A gyermek ismerje Jézus életének és tanításának főbb mozzanatait, különös tekintettel az Eukarisztia, a bűnbánat és a bűnbocsánattal kapcsolatos vonatkozásokra. Ismerje fel Jézus csodáiban isteni erejét és irántunk való szeretetét, és azt őszinte jóratörekvéssel viszonzza. Természetes követelmény: a rendszeres imádság, a megbízható köteleességteljesítés, az örömteli szentmisére járás és áldozatvállalás, figyelmesség és jócselekedetek, részvétel az egyházi év ünnepein.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

(A *-gal jelölt kérdések csak később kerülnek tárgyalásra,
a megjelölt helyen csak a fogalmat kell előkészíteni)

- 1.*Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonzzuk Isten szeretetét?
- 4.*Mit kell hinnünk?
- 5.*Mi a kinyilatkoztatás?
6. *Mit üzent Isten az embereknek?
10. Mi a Szentírás?
- 14.*Mi a Szentagyomány?
21. Hány Isten van?
22. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
24. Ki az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
33. Milyen irántunk az Isten?
38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
- 45.*Ki az ember?
46. Milyennek teremtette Isten az embert?
- 47.*Mi az emberi méltóság alapja?
- 48.*Mi rontotta meg az emberek életét?
- 49.*Mi lett az eredeti bűn következménye?
- 50.*Hogyan könyörült meg Isten az embereken?
51. Ki váltotta meg a világot?
53. Kicsoda Jézus Krisztus?
56. Hogyan lett a Fiúisten emberré?
- 57.*Miért lett a Fiúisten emberré?
58. Jézus Krisztus Isten vagy ember?
65. Mivel kezdte tanítását Jézus?
- 66.*Mi az Isten országa?
67. Mit tanított az Úr Jézus?
68. Mit tanít Jézus Istenről?
69. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?
- 70.*Hogyan váltott meg minket Jézus?
- 72.*Miért szenvedett és halt meg Jézus?
75. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
- 76.*Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus "alászállt a poklokra"?
77. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
- 79.*Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?
- 80.*Mit jelentenek ezek a szavak: "ott ül a mindenható Atyaisten jobbján" ?
- 81.*Mikor jön el ismét Jézus?
- 82.*Miért jön el Jézus a világ végén?
- 83.*Mit tesz velünk Isten a világ végén?

84. Ki a Szentlélek?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
- 86.*Miért jött el a Szentlélek?
- 88.*Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
- 90.*Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
- 91.*Kihez szól az Egyház küldetése?
- 92.*Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
- 93.*Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
- 94.*Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
- 95.*Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
- 99.*Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
- 101.*Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?
- 102.*Ki az Anyaszentegyház feje?
- 103.*Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. Mi a római pápa?
105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
- 107.*Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
- 108.*Kik a szerzetesek?
- 109.*Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?
110. Mit jelent a szentek közössége?
280. Mi a kegyelem?
281. Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által?
282. Mikor kapjuk meg először a megszentelő kegyelmet?
284. Mit cselekszik Isten lelkünkben a segítő kegyelem által?

3. ÉVFOLYAM

TALÁLKOZÁS JÉZUSSAL A BŰNBOCSÁNATBAN ÉS AZ EUKARISZTIÁBAN

I. Elöljáróban

A harmadik osztályban készítjük fel a gyermekeket az elsőáldozásra és a kiengesztelődés szentségére. A tanév során kell a gyermekeknek elsajátítaniuk a szentáldozáshoz és a szentgyónáshoz szükséges gyakorlati és elméleti alapismereteket.

A lelkipásztori tapasztalat azt javasolja, hogy az elsőáldozás ne a tanév végén legyen, hanem annak első felében. Ebben az esetben az alább megjelölt témaköröket a következő sorrendben tárgyaljuk: 5. A szentáldozás. - 6. A bűnbocsánat szentsége. - 3. Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát. - 1. Jézus a megváltás művét folytatja Egyházában. - 2. Jézus Mennyei Atyánk szeretetére tanít. - 4. Jézus embertársaink szeretetére tanít.

NB. Ezt a megoldást az teszi lehetővé, hogy a gyermeknek nem kell mindent értenie és tudományosan tudnia, amit gyakorol, azt később is tudatosíthatja. Vagy addig nem adunk a gyermeknek táplálékot, amíg nem tudja, hogy az hogyan növeli őt? Ha a gyermek rendszeresen jár szentmisére és élő hite van, nyugodtan járjon áldozni is, s majd közben egyre jobban megérti, hogy milyen ajándékot kap Istentől. Én magam is napról napra egyre jobban felfedezem Őt, s arra gondolok, milyen jó, hogy szüleim nem vártak addig, míg teológiát tanulok. X. Szent Pius pápa engedélyét ne akarjuk felülbírálni maximalista gyakorlatunkkal.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Ismerje meg a gyermek az Úr Jézus tanítása alapján a megváltás és az istengyermeki élet fogalmának egyes elemeit: kegyelem, üdvösség, bűn, áldozat, jóvátétel...; továbbá a szentgyónáshoz és szentáldozáshoz szükséges ismereteket: erkölcsi törvény, lelkiismeret, szándékosság, a bűnök különböző fajtái, bűnbánat, erős fogadás, szentgyónás, feloldozás, a bűnbánat öröme, elégtétel... áldozás, kegyelem állapota, Oltáriszentség, Jézus jelenléte, Jézus áldozata, hálaadás, Jézussal való együttlétünk öröme... (A szentáldozás nemcsak találkozás Jézussal, hanem önátadás, egyesülés azzal, aki értünk, a mi üdvösségünkért áldozatul adta magát.) Ismerje fel Jézusban Isten üdvözítő szeretetét.

b) **Nevelési cél:** A Krisztus-központú gondolkodás, a rendszeres szentségi élet kialakítása, a hálaadás, az eukarisztikus és a bűnbánó lelkiület megalapozása. Élje át a gyermek az Úr Jézussal való közösségünk örömét. Felkészülés a szentgyónásra, lelkiismeret-vizsgálás gyakorlata, a bánat és erős fogadás felindítása, a szentgyónás módja... felkészülés a szentáldozásra, az áldozás módja (gyakorlati, technikai kérdések), imádság szentáldozás után... Eközben a gyermeket hozzá kell segíteni ahhoz a felismeréshez, hogy a Krisztust követő ember válasza Isten szeretetére nem más, mint a Jézus Krisztus tanítása szerinti élet, melynek táplálója a Jézussal való találkozás az Eukarisztiában. A gyermek tárgyi tudásának építésével egy időben lelki fejlődését is segítenünk kell, hogy felkészülten várja a Jézussal való személyes találkozást a szentáldozásban. Imaéletének formálásában arra kell törekednünk, hogy a saját korának megfelelő szinten értse és érezze az ima fontosságát. Segítenünk kell őt abban, hogy szintjének megfelelően tudatosan válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órára, évi 74 órára készült

III. Témakörök

1. témakör: Jézus a megváltás művét folytatja Egyházában

Javasolt óraszám: 10

Mit tudunk Jézusról? (Lk 1,1-4.) (Összefoglaljuk mindazt, amit eddig Jézusról tanultunk)

Jézus a Názáreti zsinagógában (Lk 4,14-22..) (Jézus örömhíre)

Nem mindaz aki mondja: Uram, Uram...(Mt 7,21-27.)

(A sziklára épült ház - Jézus tanítása szerint élünk.)

(Isten szeret - engedelmeskedünk)

Nem mindig könnyű jónak lenni... (Róm 7,18-25.) (A lelkiismeret)

Példabeszéd az engedetlen testvérekről (Mt 21,28-32. — Lk 8,19-21.) (Ki tartozik Jézushoz?)

(Bűn, ha nem azt teszem, amit Mennyei Atyám akar)

Példabeszéd a tékozló fiú atyjáról (Lk 15,11-32.) (Mennyei Atyánk bűneink ellenére is szeret)

Egy éjszakai beszélgetés: Úgy szeretete Isten a világot... (Jn 3,16-17.)

(Jézus meghalt értünk és feltámadt - vö. Róm 4,24-25.)

Péter bűnbánata (Lk 22,-54-62.) (Megtérünk és bűnbánatot tartunk - vö. ApCsel 2,37-41.)

Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözl (Mk 16,15-16. — Mt 28,16-20. — Jn 15,1-11.)

(A keresztségben Isten gyermeke lettem, az istengyermeki, kegyelmi élet)

Az etióp udvarnok megtérése (ApCsel 8,26-38.) (Megújítjuk keresztségi fogadásunkat)

2. témakör: Jézus Mennyei Atyánk szeretetére tanít

Javasolt óraszám: 10

Naponta imádkozunk (Lk 18,1-8.) (Akit szeretünk, azzal szívesen beszélgetünk)

Urunk színeváltozása (Lk 9,28-36.) (Mester, jó nekünk itt...)

Mindaz aki kér, kap (Mt 7,7-12.) (Ne csak kérj, tedd a jót!)

Jézus az olajfák hegyén (Mk 14,32-42.) (Imádság Jézus nevében, Jézus lelkületével)

A főparancs (Mt 22,34-40.) (Istenszeretet és felebaráti szeretet egymást feltételezik.)

Jézus megkísértése (Lk 4,1-12.) (Uradat Istenedet imádd és csak neki szolgálj!)

Jézus nevében (ApCsel 4,13-22.) (Mit jelent nekünk Jézus neve, hogyan beszélünk róla?)

Jézus nevére hajoljon meg minden térd... (Fil 2,5-11. — Mt 5,33-37.) (Isten nevét hiába ne vedd!)

Gyógyítás szombaton (Mt 12,1-14.) (Az Úr napját szenteld meg!)

Szent Pál Troászban (ApCsel 20,1-12.) (A hét első napján ... kenyértörésre...)

3. témakör: Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát: az Eukarisztia

Javasolt óraszám: 16

Az utolsó vacsora ünneplése (1Kor 11,23-26.)

Jézus és a gyerekek (Mk 10,13-16.) (A szentmisén Jézust vesszük körül)

A tíz leprás (Lk 17,11-19.) (Jézus megtisztít minket - bűnbánat a szentmisén)

János evangéliuma... (Jn 20,30-31.)

(Az újszövetségi Szentírás - az apostoli tanítás - vö. Kol 4,16-18.)

Hitvallás, tanúságtétel (ApCsel 5,40-42.)

(Nemcsak szavunkkal, hanem életünkkel is valljuk meg hitünket)

Istennek szentelt áldozat (Lk 2,21-24.) (Jézussal együtt magunkat is felajánljuk)

Mária hálaadó éneke (Lk 1,46-55.) (A szentmise hálaadás)

Az átváltoztatás és úrfelmutatás (Mt 26,26-28.)

(Ezt tegyétek az én emlékezetemre: Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát)

Halálozat hirdetjük... hittel valljuk feltámadásodat (1Kor 11,26.) (Hívő részvétel a szentmisén)

Jézus önként adta oda életét értünk (Jn 10,1-18.)

(Én is önként megyek szentmisére, odaadom magam Jézusnak)

A Fiúisten azért lett emberré... (vö. Jn 3,16-17. — Jn 6,37-40. — Jn 11,53.)

(Karácsony és húsvét kapcsolata, amiért Jézus közénk jött.)

Az Úr imádsága (Lk 11,1-4.) (Mindennapi kenyerek Jézus, az örök élet kenyere)
A kafarnaumi százados (Mt 8,5-13.) (Uram, nem vagyok méltó... Ki mehet áldozni?)
A szentmiséhez hozzátartozik a szentáldozás (Mt 15,21-28.)

(A kiskutyák is esznek... - A szentáldozás éteti bennünk az istengyermeki, kegyelmi életet.)
Jézus Máriával és Mártával beszélget (Lk 10,38-42.) (Áldozás után Jézussal beszélgetünk)
Küldetésünk van (Mt 28,16-20.) (Az Úr áldásával a mindennapi életbe.)

4. témakör: Jézus embertársaink szeretetére tanít

Javasolt óraszám: 11

Szeresd szüleidet! (Lk 2,51-53.) (Légy engedelmes! - Szeretsz-e otthon lenni?)
Légy szemérmes! (Mt 19,4-6. — Mt 5,8.) (Az élet Isten ajándéka — szüleinke szeretetéből élünk)
Szeresd embertársaidat! (Mt 25,31-46. — Mt 7,12.)
(Embertársainkban Jézust szeretjük - légy udvarias és figyelmes)
Élj békességben! (Jn 13,34-35. — vö. Mt 10,34-42.)
(Arról ismerni meg, hogy tanítványaim vagytok... - Mindenkit szeretünk, a szeretet sorrendje)
Bocsássatok meg szívből egymásnak! (Mt 18,23-35. — Mt 5,43-48.)
(Jézus bűneink ellenére is szeret - ellenségszeretet)
Tégy jót embertársaiddal! (ApCsel 20,35. — vö. Mk 12,41-44.)
(Nagyobb boldogság adni, mint kapni. — Ajándék, dicséret, jó szó...)
Teljesítsd kötelességedet! (Mt 25,14-30. — 2Tesz 3,6-15. vö. Lk 17,7-10.)
(Dolgozz becsületesen! Példabeszéd a talentumokról. Aki nem dolgozik, ne is egyék!)
A földi javak és a mennyei kincs (Mt 6,19-24. — Lk 12,13-21. - 1Tim 6,17-19. — Jak 5,1-5.)
(Nem a vagyonban bővelkedéstől...Ahol a kincsed, ott a szíved is. Senki nem szolgálhat két úrnak.)
Légy megbízható! (Jn 10,11-18. — 2Kor 1,19-20.) (Ne légy béres lelkiüti.)
Isten országáért dolgozunk! (2Kor 5,11-15.) (Krisztus szeretete sürget... Feladataink az Egyházban)
Légy őszinte! (Mt 5,37. — Jak 5,12.) (Igen igen, nem nem...)

5. témakör: A szentáldozás

Javasolt óraszám: 9

A csodálatos kenyérszaporítás (Jn 6,1-15.) (Jézus az örök élet kenyérével éltet.)
A kánaai menyegző (Jn 2,1-11.) (Az átváltoztatás fogalma)
Mit tett Jézus az utolsó vacsorán? (Mt 26,26-28. — 1Kor 11,23-26.)
(Átváltoztatta...- Felajánlotta életét...- Megbízást adott az apostoloknak...- a papság és a szentmise)
Péter apostol hitvallása (Jn 6,60-69.) (Péter apostol hite - hiszek az Oltáriszentségben)
A szentáldozás (Lk 24,13-31. — Mt 15,21-28.) (A kánaáni asszony hite)
(Jézust felismerjük a kenyértörésben, vele találkozunk a szentmisén a szentáldozásban.)
Boldog, aki asztalhoz ülhet Isten országában! (Lk 14,15.)
(Az áldozás gyakorlati, technikai kérdései.)
Ki mehet áldozni? (1Kor 11,27-32.) (Felkészülés a szentáldozásra: szentségi böjt...)
Szentáldozás után (Jn 1,35-42. vö. Lk 10,38-42.)
(Hálaadás. "Aznapi nála maradtak." Legyen időnk beszélgetni Jézussal)
Senki sem juthat az Atyához, csak általam (Jn 14,1-6.) (olv. A két jóbarát. — X.Pius története.)
(Miért járunk szentmisére, miért megyünk áldozni?)

6. témakör: A bűnbocsánat szentsége

Javasolt óraszám: 11

Zakeus (Lk 19,1-10.) (Találkozás a bűnbocsátó Jézussal.)

A vakonszülött meggyógyítása (Jn 9,1-41.) (A bűn a lélek betegsége)

Tartsatok bűnbánatot (Mt 3,1-12. vö. Lk 3,1-16. — Mt 7,13-14.) (A szűk kapu)

A bűnös asszony (Jn 8,1-11.) (Én sem ítélek el, menj, de többé ne vétkezzél!)

Jézus megmenti a bűnösöket (Lk 15,1-7.) (Az elveszett bárány)

Jézus megbízást ad a bűnbocsátásra (Jn 20,19-23.) (Olv. A király szolgái)

(Amint engem küldött az Atya... Akinek megbocsátjátok...)

Így készülünk a szentgyónásra (Lk 22,54-62.) (Lelkiismeret-vizsgálás és lelkitükör.)

Bocsánatot kérünk Istentől (Lk 7,36-50.) (Olv. A gyónási titok áldozata)

Így gyónunk (Mt 14,22-33.) (A szentgyónás gyakorlati kérdései. Gyónási tanácsok. —

A gyóntató pap által Jézus kezét foghatom meg, aki Pétert kiemelte a vízből.)

Szentgyónás után (Lk 17,11-19.) (Hálaadás, elégtétel)

Jézus hív, kövessük. (Mt 19,16-22.) (Jézus kedvéért elhagyunk mindent, ami neki nem tetszik.)

Szabadon felhasználható óra: 7

IV. Módszer

A szentmise, az Oltáriszentség, Jézus jelenléte misztérium. Nem kell túlmagyarázni, sokkal fontosabb, hogy tanítványaink rajtunk lássák, hogy számunkra milyen fontos a szentmisén való gyakori részvétel, a szentáldozás. Inkább azt gyakoroljuk, hogyan és miről beszéljünk Jézussal szentáldozás után.

A gyónási felkészítés, a lelkiismeret-vizsgálás megtanítása nem néhány óra feladata. Az egész hitoktatás egyben lelkiismeret vizsgálás és formálás, hiszen minden órán Jézus tanításával, az ő követelményeivel találkozunk, ami napról napra újabb és újabb feladatokat jelent. Nem szabad a gyermekekkel betanítatni a lelkitükröt, mert akkor egész életében rosszul fog készülni a szentgyónásra, mintha csak a gyerekbűnök lennének igazán bűnök.

A napi lelkiismeret-vizsgálat ne részletes bűnkeresés legyen, hanem mindennap ismerjük fel, hogy mennyire szeret minket Mennyei Atyánk, és azt nézzük, hogyan viszonyoztuk, mit kellett volna jobban tenni érte. Vigyázzunk, hogy túlzott követelményeinkkel ne tegyük aggályossá a gyermekeket. A túlzott követelmények közömbösséghez is vezethetnek, mert “úgysem tudom” azokat teljesíteni.

Nagyon fontos, hogy a szentgyónást maga a tanár is Isten ajándékának tartsa, milyen jó, hogy megfoghatom Jézus kezét, aki vezet és segít a bűn elleni küzdelemben. A bűnbánat felkeltése nem épülhet a büntetéstől való félelemre, hanem - Péter bánatához hasonlóan, akire az Úr ránézett és sírva fakadt -, a gyermek is nézzen az értünk szenvedő Jézus szemébe, és így bánja meg bűneit. A jól felkészített gyermekek szívesen gyónnak, ezért óvnunk kell őket attól, nehogy havonta többször, netán hetenként, vagy minden szentáldozás előtt gyónni akarjanak.

Fontos, hogy az új bánatimádságot tanulják meg, ebben ugyanis megvan a szükséges 4 elem:

1. *Istenem szeretlek téged!* - 2. *Ezért bánom, hogy megbántottalak.* - 3. *Kérlek, bocsáss meg.* - 4. *Ígérem, hogy...* Továbbá ne tanítsuk, hogy “kiskoromtól fogva...” mert ezt csak egyszer kell mondania, sokan mégis egész életükben ezzel kezdik a szentgyónást.

Ajánlott tankönyv és munkafüzet: Jézussal találkozunk /Márton Áron Kiadó/

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Újszövetségi Szentírás

Elsőáldozók könyve (2 éves anyag)

Jézushoz megyünk (2 éves anyag)

Találkozás az Istennel

(OHB - Szt.István Társulat)

(Veszprémi HB - Szt.István Társulat)

(Mária Iskolatestvérek)

V. Követelmények

A gyermek ismerje az Istennel való szeretetkapcsolat alapvető fogalmait. A megváltás fogalmát ebben a korban alapozzuk meg, amikor annak egyes elemeit tárgyaljuk: kegyelem, bűn, áldozat, jóvátétel... Vegyük figyelembe, hogy a gyerek még csak konkrét fogalmakkal tud gondolkodni, ezért ne boncolgassunk teológiai, üdvtörténeti vagy más, korának meg nem felelő kérdéseket. Ügyeljünk a következetesen helyes szóhasználatra és a túlzásokat kerülő, őszinte áhitatra. Elégedjünk meg a korának megfelelő szinten elsajátított fogalmakkal, de azokat úgy alapozzuk meg, hogy később is lehessen rájuk építeni. Ne gyakoroltassunk be velük olyan felesleges, gyermekes imádságokat vagy magatartásformákat, amelyek később akadályoznák harmonikus fejlődését. (Rossz példának pl. az “Én Istenem, jó Istenem becsukódik már a szemem...” ima. Helyette javasoljuk pl. “Kezed közé leteszem...” imádságot.)

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

(A *-gal jelölt kérdések csak később kerülnek tárgyalásra,
a megjelölt helyen csak a fogalmat kell előkészíteni)

38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
48. Mi rontotta meg az emberek életét?
50. Hogyan könyörült meg Isten az embereken?
51. Ki váltotta meg a világot?
52. Hogyan valósul meg bennünk a megváltás műve?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
155. Miért alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
156. Mikor alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
157. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: “Ez az én testem, ez az én vérem”?
158. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?
159. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testvé és vérévé változtassák át?
160. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testvé és vérévé?
- 161.*Mi a szentmise?
- 162.*Miből áll a szentmise?
- 163.*Mi történik az Ige liturgiájában?
- 164.*Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?
165. Hogyan veszünk részt a szentmisén?
166. Mi történik, amikor áldozunk?
167. Ki áldozhat?
168. Hogyan készülünk lelkileg a szentáldozásra?
169. Hogyan készülünk testileg a szentáldozásra?
170. Hogyan áldozhatunk?
171. Mit teszünk a szentáldozás után?
172. Mi a szentáldozás hatása?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
179. Mi a szentgyónás hatása?
181. Mikor kell gyónni?
182. Miért ajánlatos a gyakori gyónás?
183. Mi a rendje a bűnbocsánat szentségének?
184. Hogyan vizsgáljuk meg lelkiismeretünket?
185. Mit kell feltétlenül meggyónnunk?
186. Miért szükséges a bűnbánat és az erős fogadás?

187. Mikor van bűnbánatunk?
188. Mi az erős fogadás?
189. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?
- 190.*Mit kell tennie annak, aki halálos bűnt kifelejtett a gyónásból?
- 191.*Mit kell tennie annak, aki szándékosan kihagyott a gyónásból halálos bűnt?
192. Mit tesz a gyóntató pap a bűnbevallás után?
193. Mit teszünk a szentgyónás után?
194. Mi az elégtétel?
195. Mit kell tennünk, ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni?
252. Mi a bűn?
253. Ki követ el bűnt?
254. Hányféleképpen követünk el bűnt?
255. Egyenlő-e minden bűn?
256. Ki követ el halálos bűnt?
257. Milyen kárt okozunk magunknak a halálos bűnnel?
258. Ki követ el bocsánatos bűnt?
259. Miért veszélyes a bocsánatos bűn?
263. Mi kísért minket bűnre?
264. Hogyan győzhetjük le a kísértést?
265. Mi lehet bűnre vezető alkalom?

4. ÉVFOLYAM

NÉPEM VAGY TOK - MONDJA AZ ÚR

I. Előjáróban

A gyermek hite fejlődésének fontos szakasza az elsőáldozás utáni kor, melynek feladata a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat megteremtése és állandó mélyítése a rendszeres lelkiélet: a napi imádság, szentáldozás és szentgyónás által. A hitoktatónak segítenie kell a gyermekeket a helyes lelkiismeret-vizsgálásban, a szentgyónásban és az szentáldozás gyakorlatában. Segítse őket, hogy templombajáró embertársaikkal megismerkedve és különböző szolgálatokat vállalva (ministrálás, felolvasás, énekkar...) bekapcsolódjanak a plébánia közösségébe.

A negyedik osztályban ószövetségi elbeszélések alapján kell megéreztetni a gyermekekkel Isten végtelen, ajándékozó szeretetét, amelynek csúcsaként egyszülött Fiát adta értünk, hogy "mindaz, aki hisz benne, meg ne haljon, hanem örökké éljen." A történetek az Istennek az egész történelmen végigvonuló szeretetét mutatják meg: azt a végtelen jóságot, amellyel minden hűtlenség és engedetlenség ellenére sem hagyja az embert magára, hanem hű marad ígéreteihez és nem vonja meg tőlük gondoskodását. Az ószövetségi elbeszélések konkrét eseményeket rögzítenek, s belőlük a minden körülmények között szerető Isten üzenetét olvashatja ki a negyedik osztályos gyermek.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Ismerkedés Isten üzenetével a Szentírással. A gyermek ismerje meg a Szentírás legfontosabb ószövetségi részleteit, ismerje fel bennük Istennek nekünk szóló üzenetét, valamint a belőlük sugárzó végtelen isteni szeretetet.

Az ószövetségi elbeszélések alapján szeretnénk megéreztetni a gyermekkel Isten végtelen, ajándékozó szeretetét, amelynek csúcsaként egyszülött Fiát adta értünk, hogy "mindaz, aki hisz benne, meg ne haljon, hanem örökké éljen". Ezzel az elsőáldozás utáni időben fokozatosan elmélyítjük a gyermek hitismereteit.

Törekednünk kell arra is, hogy a tanuló észrevegye az ószövetségi elbeszélések Újszövetségre mutató jellegét. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ebben az életkori szakaszban a gyermek még nem rendelkezik történelmi ismeretekkel, nem képes történelmi távlatban gondolkodni. A történetek bizonyos időrendiségben következnek egymás után, így ezek lesznek azok a mozaikszemek, amelyekből később - a 7. osztályban -, összerakhatjuk Isten üdvözítő tervének történelmi képét.

b) **Nevelési cél:** Tanuljuk meg felismerni a Szentírásban Isten nekünk szóló üzenetét.

Alapcélkitűzés, hogy megragadjuk a gyermek bizalommal teli érdeklődését és azt Isten szeretetére irányítsuk. Az elsőáldozás utáni időben ezzel mélyítjük el Istennel való szeretetkapcsolatát. Tudatosítanunk kell benne, hogy miként a bibliai ember élete, az ő élete is Isten kezében van. Segítsük őt abban, hogy mindennapi életében bizalommal hagyatkozzék a Mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki benne a készséget, hogy figyeljen a népét féltő szeretettel vezető és a minden problémára válaszoló Úr szavára.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órára, évi 74 órára készült

III. Témakörök

1. témakör: Pátriárkák kora

Javasolt óraszám: 10

Vedd és olvasd! (A Bibliára vonatkozó legfontosabb alapismeretek)

Hogyan készült a Szentírás? (Jer 36,1-32. — 2Mak 2.13 -32.)

(Isteni sugalmazás - emberi utánajárás és megfogalmazás.)

Mi az Isten terve énvelem? (Ábrahám meghívása)

Ábrahám legnagyobb próbatétele (Izsák feláldozása)
Ábrahám könyörög a bűnösökért (Lót megmenekülése)
Szabad-e veszélyeztetni örök életünket? (Jákob és Ézsau)
Jákob idegenben (Jákob menekülése)
Elfeledkezik-e rólunk az Isten (József és testvérei)
József Egyiptom kormányzója lesz
Ábrahám családjából nagy nép lesz

2. témakör: Rabság és szabadulás

Javasolt óraszám: 6

Legyőzhetjük-e a rosszat? (Mózes születése)
Mózes küldetése. (a csipkebokor)
Az egyiptomi csapások.
Ki szabadít meg bűneinktől? (a húsvéti bárány)
Átkelés a Vörös-tengeren
Számíthat-e rád az Isten? (A szövetségkötés)

3. témakör: Vándorlás a pusztában

Javasolt óraszám: 8

Hol vannak a te bálványaid? (az aranyborjú)
Milyen táplálék erősíti a lelkünket? (a manna)
Alkalmas eszköze vagy-e az Úrnak? (kémek)
Ki lehet Isten papja? (Kóré lázadása)
Ki szólhat bele Isten terveibe? (Bálám jövendölése)
Mi a győzelmi jelvényünk? (a rézkígyó)
Átkelés a Jordánon (Jerikó elfoglalása)
A szövetség megújítása (Mózes halála)

4. témakör: A bírák kora

Javasolt óraszám: 6

Mire való a lemondás és a böjt? (Gedeon)
Mit adhatsz te Istennek? (Jefte)
Adhat-e örömet a bűn? (Sámson)
Meghallod-e az Úr hívását? (Sámuel)
Mit jelent neked az Úr hívása? (Héli és fiai)
Vereséget szenvedhet-e az Isten? (A frigyláda sorsa)

5. témakör: A királyok kora

Javasolt óraszám: 12

Milyen ember vagy? (Saul a király)
Saul engedtlensége (Jobb az engedelmesség, mint az áldozat.)
Kik az Isten kedvencei? (Dávid felkenése)
Győzhetnek-e a kicsinyek is? (Dávid és Góliát)
Mi a legszebb győzelem? (Dávid és Saul - Dávid zsoltárénekei)
Igazságosak-e az emberek? (Az amalekiták legyőzése)
Hízlegéssel előbbre jutsz? (Saul halála)
Szabad-e vétkezniük a hatalmasoknak? (Dávid és Uriás)
Nem élsz vissza a szeretettel? (Absalom lázadása)
Ki az igazán bölcs ember? (Salamon imája)
A salamoni ítélet (Az igazi okosság)
Kitől kérjünk tanácsot? (Roboám [Rechabeám] és Jeroboám [Jerobeám])

6. témakör: A próféták kora

Javasolt óraszám: 14

Lehet-e kölcsönt adni Istennek (Illés próféta és a száreptai özvegy)
Az élő Isten megmutatkozik (Illés áldozata)
Hol találod meg az Istent? (Illés menekülése)
Mit kaptál a keresztségben? (Elizeus - Námán [Naamán] gyógyulása)
Mennyibe kerül a lelki gyógyulás? (Giezi [Gechaszi] bűne és bűnhődése)
Meghálálod-e az Isten jóságát? (Izaiás próféta példázata a szőlőskertről)
Bízhatsz-e Isten ígéretében? (Izaiás jóvendölései)
Ki alkalmas az Úr szolgálatára? (Jeremiás meghívása)
Ki áll melletted amikor szenvedsz? (Jeremiás próféta sorsa)
Van-e élet a halál után? (Ezekiel próféta látomása)
Hogyan vallom meg hitemet? (Dániel és három társa)
Kell- félni az emberektől? (A három ifjú hűsége)
Kiderül-e minden rosszság? (A bálványok leleplezése)
Szabad-e megtagadni az Istent? (Dániel és az oroszlánok)
Szabad-e szent dolgokkal tréfálni? (Baltazár lakomája)

7. témakör: A fogság után

Javasolt óraszám: 10

Mindig a többségnek van igaza? (Matatiás)
Mi értékesebb az életnél? (Makkabeusok)
Elfuthatsz-e Isten elől? (Jónás menekülése)
Hányszor bocsát meg az Isten? (Ninive megtérése)
Miért szenvednek a jók is? (A béketűrő Jób)
Meddig kell bízni Istenben? (Judit bátorsága)
Jótettért jót várj? (Tóbiás vaksága)
Hogyan vigyáz ránk az Isten? (Tóbiás gyógyulása)
Kérdezz még többet! (Ezdrás összeszedi a szentírási könyveket)
Szabadon felhasználható óra: 8

IV. Módszer

Az ószövetség történetei nagy lehetőséget nyújtanak az elbeszélésre, kibontásra. A bibliai mondanivalót közel kell hozni a gyermek lelkéhez. Az elbeszélések, az órai kérdések arra irányulnak, hogy az isteni üzenet feltáruljon előttük. Adott esetben mutassunk rá az újszövetségi vonatkozásokra (előképek), más részletek pedig alkalmat adnak annak bemutatására, hogy az emberek bűnei sem tudják megakadályozni Isten terveinek megvalósulását. (Isten egyenesen ír görbe sorainkra). Azáltal, hogy a szent író leírja Isten választott embereinek bűneit, azok még nem nyernek utólagos jóváhagyást. Azt bizonyítják, hogy Isten bűneink ellenére is szeret minket, sőt ő még a rosszból is tud jót kihozni.

Ebben a korban a gyermekeknek még nincs történelemszemléletük. Ennek ellenére javasoljuk, hogy ragaszkodjunk az események időrendi sorrendjéhez, és minden alkalommal keressük meg az időszalagon az elbeszélésnek megfelelő időpontot. Így rakjuk le azokat a mozaikszemeket - a történelem sok apró párhuzamos és egymás után történő eseményből kiragadott részleteket -, amelyek alapján később felismerhetik a történelmi összefüggéseket és ráismerhetnek Isten üdvösségtervének megvalósulására a történelem folyamán.

Ajánlott tankönyv és munkafüzet: Népem vagytok... /Márton Áron Kiadó/

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Szentírás (teljes)

Válaszol az Úr

(OHB - Szt.István Társulat)

Üdvösségünk története

(OHB - Szt.István Társulat)

Jézushoz megyünk (2 éves anyag)

(Veszprémi - Szt.István Társulat)

Üdvösségre váró nép

(Mária Iskolatestvérek)

Régtől fogva szól hozzánk az Úr

(Bajtai Zsigmond)

V. Követelmények

A gyermek ismerje fel az üdvtörténet egyes eseményeiben Isten üzenetét. Csodálkozzon rá az előképekre, ismerje fel beteljesülésüket az újszövetségben. Legyen fogalma az ószövetség nagy korszakainak egyes eseményeiről (áttekintést majd csak 7. osztályos korában kívánhatunk!). Ismerje a tanító elbeszélések tanulságát, tudjon nyitott lélekkel figyelni Isten üzenetére, és tudja azt megvalósítani saját életében. További követelmény, hogy a gyerekek ne csak szentmisére járjanak, hanem rendszeresen áldozzanak, és évente legalább ötször elvégezzék szentgyónásukat. A felkészülésre felhasználhatunk egy-egy hittanórát, de a szentgyónásukat külön időben végezzék, esetleg egy-egy délutáni, koraesti bűnbánati liturgiához kapcsolódóan. Fontos, hogy ebben a gyakorlatukban következetesek legyünk. Ezt a követelményt azonban nagyon diszkréten kell kezelni, rávezetve őket arra, hogy tudatosan keressék a gyónási alkalmat, esetleg más templomban is. Figyelmeztessük őket, hogy lehetőleg ne szentmise alatt menjenek gyónni. Segítsük őket az áldozás utáni imádkozásban és készítsük őket az egyre tudatosabb önnevelésre: Jézus kedvéért akarok jobb lenni! Áldozás utáni imájában legyen: köszönet, ígéret és kérés.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. Mi a Szentagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szentagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
33. Milyen irántunk az Isten?
88. Mi az Anyaszentegyház?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?

5. ÉVFOLYAM

AZ ÉLET ISTEN NÉPÉNEK KÖZÖSSÉGÉBEN (LITURGIA)

I. Elöljáróban

A negyedik osztály végére a tanulók már minimális liturgikus, szentségi ismeretekkel rendelkeznek. Ismernek sok részletet ószövetségi és az újszövetségi Szentírásból. Az év anyaga ezen ismeretek rendszerezése, bővítése, a liturgia lényegének bemutatása, a fogalmak tisztázása, továbbá az eukarisztikus lelkület elmélyítése.

A legkisebb emberi közösség a család. A vallásgyakorlat első lépéseit a családban tesszük meg. Az édesanya az, aki először kulcsolja imára gyermeke kezét. Ezért nagyon fontos szerepe van a családban az imádságnak. Jó lenne, ha minden családban megtalálható lenne a Szentírás, s azt rendszeresen olvasnák is.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A liturgikus alapismeretek bővítése. A tanulókat életkoruknak megfelelően bevezetjük a szentmise, a szentségek, a liturgikus ünnepek, cselekmények, helyek, idők, kellékek jelképrendszerének és a különböző rítusoknak jellegzetes, főbb ismereteibe, elmélyítjük bennük hitünk megünneplelt igazságainak ismeretét. Megtanítjuk az Újszövetségi Szentírás használatát.

b) **Nevelési cél:** Cselekvő bekapcsolódás az üdvösség nagy eseményeinek ünneplésébe. Az egyéni, családi és közösségi imaélet elmélyítése. Elméleti megalapozással segítjük a tanulókat, hogy figyelmesen és tevékenyen vegyenek részt az Egyház liturgikus életében, különösképp a szentmisén: imádság, éneklés, ministrálás... Kapcsolódjanak be az Egyház imádságos életébe: zsoltosma, keresztút, rózsafüzér, litánia ... Ismerjék fel, hogy Isten jelen van az életünkben, s minden nap szól hozzánk. Isten üzenete minden kor emberének szól. Készítjük őket a Szentírás gyakori olvasására.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, 74 tanítási órára épül

III. Témakörök

1. témakör: Isten népe ünnepel

Javasolt óraszám: 11

Miért járunk templomba? (Templomi viselkedés: kereszttétel, térdhajtás...

— gyakori szentáldozás, évelejei szentgyónás)

A liturgikus ünneplés (vö. MKK 127.129.)

(Az ünneplés lényege: Jézus velünk van, emlékezünk, hálát adunk...)

Az ószövetségi nép nagy ünnepei (Kivonulás - Szövetségkötés - Templomszentelés - Ezdrás)

Jézus a jeruzsálemi templomban (ünnepek Jézus idejében a Templomban, szombat a zsinagógákban)

Az ősegyház liturgiája (ApCsel 2,42. — ApCsel 20,7-12. — 1Kor 11,17-34.)

Mi a szertartás és mi a rítus? (MKK 128. 93.)

(A latin és görög rítus hasonlóságai és különbségei)

(A liturgia és az egyes népek hagyományai)

A liturgikus közösség vezetője (Kézzel - papszentelés, megbízás a tanításra...)

(vö. Lk 22,19. — Lk 10,16. — ApCsel 8,17. — ApCsel 10,24-48. — ApCsel 14,23.)

Liturgikus szolgálatok (ministránsok, felolvasók, énekesek... sekrestyés, kántor)

Hogyan ünnepelnek a keresztény családok (karácsonyi szenteste, húsvét, házassági évforduló...)

Közösségi ünnepeink (Szent Gellért, Szent Orsolya, Szent Angéla)

Hogyan vegyünk részt az ünneplő Egyház életében? (Összefoglalás)

2. témakör: Az ünneplés helye és “kellékei”

Javasolt óraszám: 10

A templom az Isten háza (vö. Ter 22,2. - 28,10-19. — Jn 12,12. - 18,20.)

(A “szent hely”, ahol Istennel találkozunk - a “szent helyek”, ahová zarándoklunk)

A templomok kialakulása (ApCsel 2,46. - 20,7-12.)

(Magánházak - temetkezési helyek - csarnokok, bazilikák - mai templomaink)

A templomok belső felépítése, részei, berendezései

(szentély, hajó... gyóntatószoba — oltár - szembeoltár, ambo... gyóntatószék)

A különböző stílusú templomok

Liturgikus tárgyak (kehely és misefelszerelések, szentségtartó, csengő...)

Liturgikus ruhák

Leggyakoribb képeink és jelképeink (freskó, szobor, stációs képek - sacrális művészet)

A templomok díszítése és rendben tartása (liturgikus előírások, közös feladatok)

Egyéb szent helyek (temető, kápolnák, útszéli keresztek, szobrok...)

Miért építünk díszes templomokat? (Összefoglalás: Istennek mindig a legértékesebbet adjuk!)

3. témakör: Ünnepeink, a liturgikus év ünnepei

Javasolt óraszám: 11

Mindennapjaink (imádság otthon, a hétköznapi szentmise, bibliaolvasás)

Heti ünnepünk a vasárnap (Isten harmadik parancsa - a vasárnap megszentelése.)

Heti bűnbánati nap (Péntek, a böjt, az önmegtagadás és a bűnbánattartás)

Ünnepkörök (az egyházi év és a szentek ünnepei)

Adventben a keresztény ember a Megváltó születését várja

Jézusról jövendöltek a próféták

Keresztelő János, a Megváltó előhírnöke

Mária ünnepek (Szeplőtelen Fogantatás, Kisboldogasszony, Magyarok Nagyasszonya)

A karácsonyi ünnepkör (Jézus neve, Vízkereszt, Jézus megkeresztelése)

Évközi időszak - Jézus nyilvános működése.

Összefoglalás (az ünnepek bibliai háttere)

4. témakör: A szentségek és a szentelmények liturgiája

Javasolt óraszám: 14

A szentségek (A szentségekre vonatkozó alapismeretek vö. MKK 132-139. kérdések)

A beavatás szentségei, a keresztség szentsége, az istengyermeki élet kezdete

A beavatás szentségei, az Eukarisztia, részesedés Jézus Krisztus áldozatában

A beavatás szentségei, a bérmlás, a krisztusi élet teljessége

A gyógyulás szentségei, a bűnbocsánat szentsége

A gyógyulás szentségei, a betegek kenete

A közösség szolgálatának szentségei, az egyházi rend

A közösség szolgálatának szentségei, a házasság

A szentelmények: litánia, rózsafüzér, keresztút...

Búcsú a földi élettől, a temetés

Körmenetek és az áldások

Az ereklyék tisztelete

Összefoglalás: az Egyházban Jézussal együtt imádkozunk, az ő ereje éltet és segít

5. témakör: A húsvéti misztérium ünneplése

Javasolt óraszám: 15

A nagyböjt, felkészülés a szent háromnapra

A húsvéti misztérium (vö. MKK 126. kérd.)

Nagycsütörtök, az utolsó vacsora napja
Nagypéntek, Jézus szenvedése és kereszthalála
Húsvét vigíliája és ünnepe, Jézus feltámadása
A liturgia, a szentmise keresztény életünk csúcsa és forrása . (vö. MKK 127. kérd.)
A szentmise szerkezete, és kialakulása
A szentmise “kellékei”
A szentmise közös imádságai és könyörgései
A szentmise énekei és a zsoltárok, a szent zene
Olvasmányok és szentbeszéd
A mi válaszuk: hitvallás és felajánlott adományaink
A hívek könyörgésében kéréseinket fogalmazzuk meg.
Az Eukarisztia hálaadás, Isten ajándékai üdvösségünk történetében
Amit Jézus az utolsó vacsorán tett
Jézus meghív menyegzős lakomájára, Miatyánk, kiengesztelődés (vö. Mt 5,23.)
Találkozás Jézussal az Eukarisztiában
Összefoglalás: Jézust visszük az emberek közé

6. témakör: mindennapi életünk a feltámadás fényében

Javasolt óraszám: 10

Jézus mennybemenetele (ApCsel.1.1-11)
A Szentlélek eljövetele (ApCsel 2.1-44)
A Szentháromság ünnepe (Jn 16.12-15)
Úrnapja (Lk 9.10-17), Jézus Szíve tisztelete
Nagyboldogasszony
Szent István király
Mindenszentek
Krisztus király
Veni Sancte és Te Deum
Szabadon felhasználható óra: 3

IV. Módszer

A tanítási folyamatban szerepet kell kapnia az evangéliumi részek megbeszélésének és a vonatkozó katekizmus kérdések felelevenítésének. Ne felejtsük el, hogy csak akkor lesz hatékony hitoktatói munkánk, ha a tanulók lelkülete is folyamatosan fejlődik. A liturgiát nem “szépen kell csinálni”, hanem át kell élni. A tanár nagyon diszkréten, de folyamatosan figyeljen tanítványai lelkiéletére, a napi imádságra, a gyakori szentáldozásra és a rendszeres szentgyónásra. Vegye észre, ha tanítványai közül valaki válságba kerül, és tapintatosan legyen segítségére.

Ebben az évben különösképpen időszerű, hogy a liturgia tanítása kapcsolódjon az egyházi évhez, amennyiben ez egyáltalán megvalósítható. (Az iskolai szünetre eső ünnepeket vagy előkészületben, vagy visszaemlékezve tárgyaljuk.) Célszerű, ha az adott év (A,B,C) évnek megfelelő aktuális szentírási részekhez kapcsoljuk egy-egy lecke mondanivalóját. Ezzel a módszerrel arra irányítjuk figyelmüket, hogy a liturgia egyben hitoktatás, hitre nevelés is, csak a témák sorrendje - az ünnep tartalma - nem a hittan, hanem a liturgikus évet követi. Ebben az évfolyamban a gyerekek már nehezebb dallamokat is el tudnak énekelni. Fontos, hogy a hittanórákon rendszeresen gyakoroljuk a liturgikus időnek megfelelő énekeket.

Ajánlott tankönyv: A Katolikus Egyház istentisztelete

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Újszövetségi Szentírás

Dícsérjétek az Urat (OHB Eger)

Képes Evangélium (Csanád Béla - Szt.István Társulat)

Életünk az Egyházban (Budapesti Hitoktatási Bizottság)

Üdvösségünk története (OHB - Szt.István Társulat)

Hitünk és életünk (OHB - Szt.István Társulat)

Szentségi élet az Egyházban (Mária Iskolatestvérek)

saját jegyzet

V. Követelmények

A tanév során a tanuló ismerje meg az egyházi év legfontosabb ünnepeit, értse meg az adott ünnep jelentőségét, annak liturgiáját. Ismerje saját lelkipásztorát, plébániatemplomát. Saját egyházközségében és az iskola közös rendezvényein tevékenyen kapcsolódjon bele a szertartásokba. Vállaljon templomi szolgálatokat. (ministrálás, felolvasás, éneklés...) Ismerje a leggyakrabban használatos liturgikus tárgyakat, jelképeket. A templom az Isten háza. Ismerje a templomi viselkedés szabályait. Tudja mikor, milyen módon fejezzük ki tiszteletünket a templomban. (térdhajtás, kereszttetés, főhajtás...) Ismerje és értse meg a szentségek lényegét. Tudja, melyik szentséget mikor, milyen körülmények között szolgáltatják ki. Ki lehet annak felvevője s ki a kiszolgáltatója. Ismerje a legismertebb szentelményeket. Vallását családi körben is gyakorolja.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

126. Mi a húsvéti misztérium?
127. Mi a liturgia?
128. Mi a szertartás?
129. Mit történik a liturgiában?
130. Melyek a liturgikus imádságok?
131. Mi a zsoltó?
132. Mik a szentségek?
133. Ki alapította a szentségeket?
134. Ki cselekszik az Egyház szentségeiben?
135. Hogyan éltetik a szentségek az Egyházat?
136. Hány szentség van?
141. Mi a keresztség?
142. Lehet-e keresztség nélkül más szentséget érvényesen felvenni?
143. Ki keresztelhet?
144. Hogyan kell keresztelni?
145. Kit lehet megkeresztelni?
146. Mikor lehet kisgyermeket megkeresztelni?
147. Mi a keresztszülő kötelessége?
148. Mi a bérálás?
149. Ki bérálhat?
150. Hogyan bérál a püspök?
151. Ki bérálkozhat?
152. Mi a bérmaszülő kötelessége?
153. Miben tér el a bérálás gyakorlata a görög szertartásban?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?

161. Mi a szentmise?
162. Miből áll a szentmise?
163. Mi történik az Ige liturgiájában?
164. Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?
166. Mi történik, amikor áldozunk?
170. Hogyan áldozhatunk?
174. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?
175. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?
176. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
189. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?
196. Mi a bűcsú?
197. Kik nyerhetnek bűcsút?
198. Mi a betegek kenete?
199. Mi a betegek kenetének szentírási alapja?
200. Hogyan segíti a betegek kenete a szenvedőket?
201. Milyen hatása van még a betegek kenetének?
202. Ki veheti fel a betegek kenetét?
203. Hányszor lehet a betegek kenetét felvenni?
204. Mi a szent útravaló?
206. Mi az egyházi rend?
210. Ki szolgálthatja ki az egyházi rend szentségét?
211. Mi a papok feladata?
212. Kinek van papi hivatása?
213. Mi a diakónusok feladata?
214. Mi a házasság szentsége?
219. Kik köthetnek házasságot?
220. Hogyan kell a házasság szentségének felvételére készülni?
221. Mikor érvényes a katolikusok házasságkötése?
225. Mikor érvényes egy katolikus és egy meg nem keresztelt házassága?
227. Mik a szentelmények?
228. Melyek az ismertebb szentelmények?
366. Mit teszünk, amikor imádkozunk?
367. Melyek az imádság formái?
368. Melyek az imádság módjai?
370. Miért a liturgia az Egyház legfontosabb imádsága?
374. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?
378. Melyek még a legismertebb imádságaink?
379. Mit fejezünk ki az “Ámen” szóval?

6. ÉVFOLYAM

EGYHÁZUNK A TÖRTÉNELEMBEN

I. Elöljáróban

A hatodik osztály feladata az Egyházra vonatkozó ismeretek felelevenítése, gazdagítása és mélyítése, továbbá az Egyház iránti szeretet ébresztése, erősítése és tudatosítása. Az Egyházra vonatkozó kép rendezése és kiegészítése ebben a korosztályban azért fontos, mert a hatodik osztály elvégzése után a gyermek többféle iskolatípusban folytathatja tanulmányait: fontos tehát, hogy egészséges, jó egyházképet alakítsunk ki benne. Másrészt ebben az életkorban erősödik benne a közösség utáni vágy: szükséges tehát, hogy az egyházi közösségéről is helyes alapismeretei legyenek.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Az Egyházban továbbélő Krisztust mutatjuk be az Egyház életéből vett képek által. Segítjük a tanulót abban, hogy sokrétű és korszerű ismereteket szerezhessen az Egyház alapításáról, lényegéről (isten és emberi sajátosságairól), életéről, szervezeteiről és céljáról. (Tehát nem egyháztörténelmet tanítunk, hanem az egyházfogalmat mutatjuk be a történelemből vett képek által.)

b) **Nevelési cél:** Szeresse, vállalja Egyházát, érezzen együtt Egyházával (*sentire cum Ecclesia*), vállaljon felelősséget Egyházáért. Felébresztjük a tanulóban az egyházi közösséghez tartozás vágyát, felébresztjük felelősségérzetét is, amely később elvezetheti őt ahhoz a döntéshez, amelyben az Egyház tudatos elfogadjává és az egyházi közösség tevékeny tagjává válik.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, 74 tanítási órára épül.

III. Témakörök

1. témakör: Az üdvösség műve az Egyház életében bontakozik ki.

(Az egyházfogalom biblikus alapjai)

Javasolt óraszám: 10 + 8

Az Egyház Isten gyermekeinek közössége, családja

(Hierarchikus intézmény)

Jézus azért alapította Egyházát, hogy művét folytassa

(Az Egyház az üdvösség jóhírének és megszentelő erejének közvetítője)

Az Egyház Krisztus titokzatos teste

Jézus megígérte, hogy mindvégig Egyházával marad

Tanítóhivatal, az Egyház tévedhetelent: "A pokol kapui sem vesznek erőt rajta" Mt 16,18 Jézus azért küldte el a Szentlelket, hogy Egyházának éltetője legyen

Jézus egy Egyházat akart (egy)

Jézus megbízást adott áldozatának megjelenítésére, a bűnök megbocsátására (szent)

Jézus Egyházába minden embert meghív (katolikus)

Jézus tanítását és a lelkipásztori szolgálatot apostolaira bízta (apostoli)

Kik tartoznak Isten országához? (A szentek közössége)

2. témakör: Az Egyház életének indulása

Javasolt óraszám: 8 + 6

A jeruzsálemi egyház élete (ApCsel 2,1-47.)

Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint embernek (ApCsel 4,13-22.)

Az Egyház Istentől való (ApCsel 5,34-42.) (Őskeresztények tanúságtétele)

A hierarchia kiépülése (ApCsel 6,1-7. - 14,22-23. — 1Tim 5,15-25. — 2Tim 1,6.)
(Diákonusok, presbiterek rendelese)
A kereszténység elterjedése (ApCsel 11,19-26. - 13,1-3. - 16,1-10. - 18,1-2. — Róm 3,21-31.)
(Szent Pál útjai - Isten nem csak a zsidóké)
Az Egyház az igaz hit őrzője (ApCsel 15,1-35. — Róm 1,1-5. — Gal 1,6-2,5. — 1Tim 2,7.)
(Istentől kapott küldetést, nincsen más evangélium)
A keresztények vére mag (Isten magvetése)
(A keresztényüldözések a Római Birodalomban)
Az Oltáriszentség vértanúja (Szent Tarziciusz - az Eukarisztiában való hit bizonyága)

3. témakör: Az Egyház terjedése és annak problémái

Javasolt óraszám: 8 + 6

Konstantini fordulat (Megszűnik a keresztények üldözése)
(Milánói rendelet — az Egyház és a hatalom viszonya - Szent Ambrus)
A zsinatok az igaz hit őrzői (Az első egyetemes zsinatok)
(Szenháromsági, Krisztológiai hitviták, arianizmus és más eretnkségek zsákutcája)
Az első szerzetesek és remeték (Szent Antal, Pachómiusz, Szent Benedek)
(Szent Benedek "fiai" nevelték az új Európát)
Az egyházatyák szerepe (Az apostoli tanítás áthagyományozása)
(Szent Ágoston: Roma locuta...- Aranyszájú Szent János fellépése a cazaropapizmussal szemben)
A nyugati és a keleti egyház kapcsolata és szakadása (A hatalmi érdekek szerepe)
(A megtért frankok a pápaság védelmezői - Klodvig -Nagy Károly)
A magyar nép kereszténnyé lesz (Megtérés és a pogány lázadások)
(Géza - Szent István - Árpádházi szentek)
VII. Szent Gergely az Egyház szabadságáért
Az iszlám terjedése és a keresztesháborúk

4. témakör: Az Egyház folyamatos megújulásra szorul

Javasolt óraszám: 7 + 5

Miért kell az Egyháznak folytonosan megújulnia?
(A pápai hatalom hanyatlása, a pápák avignoni fogsága)
Küzdelem a hit egységéért
(A nyugati keresztény népközösség felbomlása, az újabb eretnkségek)
A Tridenti Egyetemes Zsinat (A reformáció kihívása és a zsinati megújulás)
A szerzetesek szerepe az Egyház megújulásában
(Cluny-tól Taise-ig)
Az Egyháztól elszakadt közösségek
(Luther Márton követői [evangélikusok], Kálvin követői [reformátusok], anglikánok)
Megújulás a Tridenti Zsinat után
(Papképzés, iskolák, katekizmusok)
Megújulás Magyarországon
(Pázmány Péter, Eszterházy Miklós)

5. témakör: Az Egyház ma is él

Javasolt óraszám: 9 + 7

Az I. Vatikáni Zsinat és a Pápai Állam megszűnése
(A pápai hatalom, állam és Egyház)
Az Egyház szolgálata a társadalmi fejlődésben
(Egyetemek, iskolák, kórházak, szegénygondozás, tudós szerzetesek)
(Jedlik Ányos, Batthyány Strattmann László...)

Az Egyház szociális tanítása

(Miért szólhat bele az Egyház a társadalom és a gazdaság életébe?)

(Prohászka Ottokár)

A keresztény egység igénye

(Az ökumenikus mozgalom és a mai helyzet)

Ma is érdemes élni és meghalni Krisztusért

(Goretti Mária, Kolbe atya, Popjeluszkó, vértanúk a mai világban)

Akikre ma is felnézhetünk

(XII. Pius, XXIII. János, VI. Pál, I. János Pál, II. János Pál)

A II. Vatikáni Zsinat

(Az Egyház önértelmezése és megújulása a mai világban)

A magyar egyház kálváriája, üldöztetése

(Iskolák államosítása, hitoktatás ellehetetlenítése, beleszólás egyházunk belügyeibe)

(Apor Vilmos, Mindszenty József, Márton Áron)

Az Egyház ma is tovább él, az egyházi élet és a szerzetesrendek megújulása

Szabadon felhasználható órák: Az egyes témakörökhöz beállított többletórát a tanár a tanulók érdeklődése szerint használja fel az egyházfogalommal kapcsolatos kérdések tisztázására.

IV. Módszer

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy ebben az évfolyamban nem egyháztörténelmet tanítunk, hanem az egyházfogalmat és az Egyház szeretetét kell megalapoznunk. A NAT szerint csak a 7. osztályban kezdenek a gyermekek történelmet tanulni az iskolában, ezért az egyházfogalom megalapozásánál meglévő történelmi ismeretekre nem támaszkodhatunk. Mi az Egyház történetéből kiragadott eseményeket mint mozaikszemeket használjuk fel az egyházfogalom megvilágítására, helyes értelmezésére. Ebben a korban bátran meríthetünk a szentek életéből példákat és tanulságokat. Az ő példájukon is be lehet mutatni, hogy Jézus tanítását mindig lehetett követni, természetesen sokszor nem csekély áldozatok, akár a vértanúság árán. Azt szeretjük meg, akiért mi is tudunk áldozatot vállalni, ezért fontos, hogy a szentek példái a mai gyerekeket is készítsék arra, hogy hitünkért, egyházunkért készségesen vállaljanak áldozatot, és így életükkel legyenek Krisztus tanúi a mai világban.

Ajánlott tankönyv: Jézus Egyháza /Márton Áron Kiadó/

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Újszövetségi Szentírás

Krisztus tanúi a történelemben

(Bajtai Zsigmond)

Jézus kezdettől fogva jelen van

(Mária Iskolatestvérek)

Szentek élete

(többféle kiadás is van)

saját jegyzet

V. Követelmények

A tanuló az év során - történelmi példák felhasználásával - alapozza meg biblikus egyházfogalmát. Tudja megfogalmazni s elmondani mindazt, amit az Egyházzal tudni illik az általános műveltség szintjén. Ismerje alapítóját, az első keresztények életét.

Ismerje egyházunk mai vezetőit: a pápát, az ország prímását, egyházmegyéje püspökét, plébánosát név szerint is ismerje. Legyen fogalma egyházunk szervezetéről, plébániák, esperesi kerületek, egyházmegyék, érsekségek. Ismerjen mai magyar egyházi intézményeket. Tudjon felsorolni hazánkban működő szerzetesrendeket (és azok központját). Legyen tisztában a szerzetesrendek szerepével az Egyházban.

Ismerje meg néhány vértanú életét, tudja őket elhelyezni a megfelelő korban. Ismerje Szent István király ország- és egyházépítő tevékenységét. Az Árpád-házi szentek (Szent László, Szent Erzsébet, Szent Margit) életét ismerje. Tudjon különbséget tenni a katolikus és a protestáns egyházak között. Ismerje a katolikus megújulás nagy alakjait. (Loyolay Szent Ignác, Néri Szent Fülöp, Borromeo Károly, Pázmány Péter, Esterházy Miklós)

Egyházüldözés a XX. században. Mindszenty József Magyarország hercegprímása. Tudjon megnevezni XX. századi vértanukat.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
14. Mi a Szenthagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szenthagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. Miért jött el a Szentlélek?
87. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?
88. Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. Kihez szól az Egyház küldetése?
92. Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?
99. Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?
102. Ki az Anyaszentegyház feje?

103. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. Mi a római pápa?
105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. Kik a szerzetesek?
109. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?

7. ÉVFOLYAM

BIBLIKUS HITTAN ALAPVETŐ BIBLIAI ISMERETEK HITÜNK AZ APOSTOLI HITVALLÁSBAN

I. Előjáróban

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a serdülőkor első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ekkor kezdjük lerakni hívő világnézetének alapjait. Vallási gyakorlataiban is meg kell újulnia, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy hite megélt hit legyen. A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak.

A biblikus ismeretek tanításának célja, hogy a tanulóknak helyes fogalmai legyenek a Bibliáról, hitünk forrásáról. Az üdvösségtörténet tanításának célja: 1. hogy tényekben, történetekben bemutassa Isten üdvözítő szeretetét, az Ő szeretetének nagyságát, szépségét és hatalmát; - 2. hogy főbb vonásokban megismertesse az üdvösség rendjét, amelynek középpontjában Jézus Krisztus, az egyetlen Megváltó áll; - 3. hogy élményszerű példákra rámutasson, hogyan lehet és kell különböző körülmények között Isten szeretetére válaszolnunk és ezáltal növelje bennünk a reményt; - 4. hogy bizonyítsa: Isten jelen van a történelemben.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A Szentírással kapcsolatos ismeretek megalapozása. Hitünk legfontosabb tanításainak megismertetése a kinyilatkoztatás, a Biblia és a Szentagyasomány alapján, ahogy azt Egyházunk tanítja. Építse be a tanuló ismeretvilágába a Szentírással, az Egyházra vonatkozó alapvető ismereteket és a legfontosabb hitigazságokat, melyekben felismerhetjük Isten üdvösségtervét, üdvözítő szeretetét.

b) **Nevelési cél:** Segítsük a tanulót annak tudatosításában, hogy az ő életében is jelen van a Gondviselő Isten, aki mindnyájunkat meghív az örök boldogságra. Válgjon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni (hiszem, mert az Egyház tanítja), megélni és másoknak továbbadni. Szeresse Egyházunkat. Szívesen olvassa a Szentírást, tanulja meg azt az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

III. Témakörök

1. témakör: Kinyilatkoztatás és a Biblia

Javasolt óraszám: 9

Az Istent kereső ember. (Mi a vallás)

Isten szólt (Isten szóba állt az emberrel. - Isten szavát közvetítők mondták el. - Isten szavát jelek hitelesítik. - Isten szólt, tehát szava kötelez.)

Isten írásba foglalt üzenete (Ki a Szentírás szerzője? - Irodalmi műfajok a Szentírásban. - Milyen írások tartoznak a bibliához?)

A Szentírás, melyet kezünkben tartunk (Hogyan jutott el hozzánk? - Megbízható-e a kezünkben lévő Szentírás? - Milliók olvassák. - Hogyan olvassuk a Szentírást?)

A Szentírás első lapjai (Ősi tanító elbeszélések. - Isten üzenete a világ eredetéről. - Isten üzenete az emberről. - Az angyalok.)

Irodalmi műfajok a Szentírásban (a jövendölések és csodák helyes szemlélete)
Isten üdvösségterve és az Ószövetség (üdvösségterv és üdvtörténet)
Isten kiválaszt egy népet (Különleges történelem. - A választott nép ősei. - Isten szövetségre lép választott népével. - Az ígéret földjén.)
Isten terve és a választott nép (Mit jelentett a Sinai-hegyi szövetségekötés az izraeliták számára? - Mi volt Isten célja a szövetségkötéssel?)

2. témakör: Hiszek Istenben, Mennyei Atyánkban

Javasolt óraszám: 7

Mit mond az anyagvilág Istenről? Mit mond emberi természetünk az Istenről?
Hiszek egy Istenben (egyistenhit, többistenhit)
Isten kinyilatkoztatja önmagát: Az egy Isten három Személy
Isten a mi Mennyei Atyánk, a világ Teremtő Ura
Az ember Isten nagyszerű teremtménye, akit meghívott az örök életre
Isten igazságos és irgalmas. - A bűn megrontja az ember életét, Isten bűneink ellenére szeret minket
Mennyei Atyánk Megváltót ígért nekünk. - Az ószövetségi nép istenhite és vallása

3. témakör: Hiszek Istenben, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában

Javasolt óraszám: 18

Keresztelő Szent János fellépése - Jézus bemutatkozása
Jézus tanítványokat gyűjt. (Elhagyták mindenüket és követték Őt)
Jézus új Istenarcot mutat nekünk (Mi Atyánk - Atyánk az Isten)
Jézus példabeszédekben tanít
Jézus szavának ereje van: gyógyít, csodákat tesz
Jézus szavának ereje van: megbocsátja a bűnöket
Jézus meghirdeti Isten országát
Jézus tanítása a boldogságról
Jézus legfőbb parancsa a szeretet (Hogyan kell helyesen szeretni?)
Lehet-e mindenkit szeretni? (Ellenségszeretet Mt 5,43.)
Jézus igazolja magát és tanításait (Beteljesíti mindazt, amit róla a próféták jövendöltek)
Ki vagy Te Uram? (Jézus valóságos Isten és valóságos ember)
Az Angyali üdvözlés - Szűz Mária és Szent József
Jézus születése, gyermekora - Jézus élete nyilvános működése előtt
"Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért" (Jn 15,13.)
" Ez a kehely az új szövetség az én véremben, amelyet értetek kionanak." (Lk 12,20)
A sikeres élet titka (Legyen meg a Te akaratod - ráhagyatkozás Jézusra összefoglalás)

4. témakör: Hiszek Istenben, Isten Szentlelkében

Javasolt óraszám: 14

Jézus megígéri a Szentlelket
Ki a Szentlélek? - A Szentlélek munkálkodásából ismerjük meg, hogy ki Ő?
Jézus előkészíti az Egyház alapítását - Te Péter vagy, erre a sziklára építem... (Mt 16,18.)
Jézus rábízta magát tanítványaira - Az utolsó vacsora - Az Egyház Krisztus Titokzatos Teste
Jézus hierarchikus Egyházat alapít - Aki titeket hallgat... - Legeltesd bárányaimat...
Az apostolok küldetése, Jézus művének folytatása, az örömhír hirdetése - (Mt 28,19.)
A Szentlélek kiáradása, az Egyház születése - Az Apostolok Cselekedeteinek könyve
Jézus örömhíre - Az evangéliumok keletkezése
Szent Pál missziós tevékenysége, levelei
Apostoli levelek (Segítség a kezdeti nehézségek leküzdéséhez)
Kik tartoznak Jézus Egyházához? - Az Apostoli Zsinat
A szentek közössége - Az elhunytak sorsa

Jézus második eljövetele, a feltámadás és az ítélet napja
A Mennyei Jeruzsálem - Jelenések Könyve

5. témakör: A keresztség misztérium ünneplése

Javasolt óraszám: 17

Az egyházi év - Advent
Nagyböjt, Hamvazószerda
A Nagyhét liturgiája - Virágvasárnap,
Nagycsütörtök, Az Eukarisztia ünneplése - A szentmise
Nagypéntek, Jézus szenvedése - passió, keresztút
Húsvét vigiliája
Jézus mennybemenetele
Pünkösd a Szentlélek eljövetele
A Szentháromság ünnepe
Az Oltáriszentség ünnepe - Résztételünk a szentmisén
Jézus Szíve tisztelet
Jézus és az Egyház titkait ünnepeljük (összefoglalás)
Az Egyház a szentségek által él és élte
A beavató szentségek (keresztség, bérmlás, Oltáriszentség)
A gyógyulás szentségei (bűnbocsánat szentsége, betegek kenete)
A közösség szolgálatának szentségei (egyházi rend, házasság)
Élsz-e a szentségek kegyelmeivel? (Összefoglalás)

6. témakör: A keresztség imádság

Javasolt óraszám: 7

Az ősegyház imaélete
A zsolozsma
Az imádságban Istennel találkozunk.
Az ima formái (hálaadó, kérő, dicsőítő...) Egyéni és közösségi imák
A litánia, rózsafüzér, keresztút
A szentelmények, temetés, körmenetek
Néhány probléma az imádsággal kapcsolatban
Szabadon felhasználható órák: 2

IV. Módszer

Ebben az évfolyamban át kell tárgyalni azokat az alapvető hitigazságokat, amelyek Szentírás helyes megértéséhez szükségesek. A tanár hívja fel a tanulók figyelmét arra, hogy az ószövetségi ember hitvilága még nélkülözte a krisztusi feltámadás hitének fényét. Mi már többet látunk, ezért semmiként sem szabad az ő hitüket lebecsülni, ugyanakkor nagy baj lenne, ha mi vissza akarnánk térni az ő szintjükre. Isten első kinyilatkoztatott neve: Jahve volt. Azóta sokkal többet tudunk róla. Már az ószövetségi ember is tudta, a próféták tanítása nyomán, hogy Isten irgalmas és gondviselő Atyánk. Mi pedig már azt is tudjuk, hogy az egy Isten három személy: Atya, Fiú és Szentlélek. Az ószövetségi ember hitt az ő szabadító Istenében, és az általa megígért Messiás eljövetelében. Mi Jézus Krisztusban hiszünk, akiben a jövendölések beteljesedtek, aki valóban megszabadított minket és elvezet az ígért földjére, a boldog örök életre.

Ajánlott Tankönyv: Isten szól hozzánk /Márton Áron Kiadó/

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Szentírás (teljes)

Aki hisz üdvözülni fog (Bajtai Zsigmond)

Hitünk és életünk (OHB - Szt.István Társulat)

A Biblia üzenete (Mária Iskolatestvérek)

Nagykorúság Krisztusban (OHB - Szt.István Társulat)

Az üdvösség története (OHB - Szt.István Társulat)

saját jegyzet

V. Követelmények

A Szentíráshoz való viszony megismerése. Igazodjon el az Szentírás könyvei között. Ismerje a Szentírás felosztását, keletkezésének körülményeit, irodalmi műfajait. Legyen képes adott szentírási részt kikeresni, és megfelelő szövegkörnyezetbe helyezve azt az újszövetség fényében helyesen értelmezni. Életkorának megfelelő szinten ismernie kell Jézus életének eseményeit. Ismernie kell a szentségeket, mint kegyelem közvetítő eszközöket. Ezekkel rendszeresen éljen is. (Szentgyónás, szentáldozás) Végül tudatosítsa, hogy amint Isten népének életében megmutatkozik a Gondviselő Isten, ugyanúgy megtapasztalhatja azt saját életében is.(Ott van életem az Isten tenyerén)

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. Mi a Szentagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szentagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
17. Milyen vallásúak vagyunk?
18. Mi az apostoli hitvallás?
19. Mit vallunk meg az apostoli hitvallásban?
20. Hogyan szól az apostoli hitvallás?
21. Hány Isten van?
22. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
23. Honnan tudjuk, hogy az egy Isten három személy?
24. Ki az Isten?
25. Milyen az Isten?
26. Hol van az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?

28. Honnan tudjuk, hogy van Isten?
29. Értelmünkkel miből ismerhetjük fel Istent?
30. Mit tud az Isten?
31. Mit tehet meg az Isten?
32. Mit akar az Isten?
33. Milyen irántunk az Isten?
34. Ki teremtette a világot?
35. Miért teremtette Isten a világot?
36. Hogyan teremtette Isten a világot?
37. Mit tesz Isten a világgal?
38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
39. Kik az angyalok?
40. Honnan tudunk az angyalokról?
41. Milyen angyalokat teremtett Isten?
42. Jók maradtak-e mind az angyalok?
43. Milyenek irántunk az angyalok?
44. Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket oltalmaznak?
53. Kicsoda Jézus Krisztus?
54. Mit jelent Jézus neve?
55. Mit jelent a Krisztus szó?
56. Hogyan lett a Fiúisten emberré?
57. Miért lett a Fiúisten emberré?
58. Jézus Krisztus Isten vagy ember?
59. Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?
60. Milyen ajándékokat kapott Szűz Mária Istentől?
61. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?
62. Hol született Jézus?
63. Hol nevelkedett Jézus?
64. Mikor kezdett Jézus tanítani?
65. Mivel kezdte tanítását Jézus?
66. Mi az Isten országa?
67. Mit tanított az Úr Jézus?
68. Mit tanít Jézus Istenről?
69. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?
70. Hogyan váltott meg minket Jézus?
71. Milyen fájdalmakat vállalt értünk Jézus élete utolsó napjaiban?
72. Miért szenvedett és halt meg Jézus?
73. Van-e értelme a szenvedésnek?
74. Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?
75. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
76. Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus “alászállt a poklokra”?
77. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
78. Mit jelent számunkra Jézus feltámadása?
79. Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?
80. Mit jelentenek ezek a szavak: “ott ül a mindenható Atyaisten jobbján”?
81. Mikor jön el ismét Jézus?
82. Miért jön el Jézus a világ végén?
83. Mit tesz velünk Isten a világ végén?
84. Ki a Szentlélek?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. Miért jött el a Szentlélek?

87. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?
88. Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. Kihez szól az Egyház küldetése?
92. Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?
99. Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?
102. Ki az Anyaszentegyház feje?
103. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. Mi a római pápa?
105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. Kik a szerzetesek?
109. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?
110. Mit jelent a szentek közössége?
111. Kik tartoznak a szentek közösségéhez?
112. Hogyan segítik egymást a zárandokegyház tagjai az üdvösség útján?
113. Mivel segíthetünk a tisztítóhelyen szenvedő lelkeken?
114. Mivel segítenek minket az üdvözültek?
115. Mit tanít az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról?
116. Mi történik az emberrel, amikor meghal?
117. Hogyan nevezzük a halál utáni ítéletet?
118. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?
119. Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?
120. Kik jutnak a mennyországba?
121. Mit jelent a tisztítóhely?
122. Mi az örök halál, vagyis a kárhozat?
123. Kik jutnak a kárhozatra?
124. Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?
125. Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?
126. Mi a húsvéti misztérium?
127. Mi a liturgia?
128. Mi a szertartás?
129. Mit történik a liturgiában?
130. Melyek a liturgikus imádságok?
131. Mi a zsoltó?
132. Mik a szentségek?
133. Ki alapította a szentségeket?
134. Ki cselekszik az Egyház szentségeiben?
135. Hogyan éltetik a szentségek az Egyházat?
136. Hány szentség van?
137. Mely szentségek törlik el a halálos bűnt?

138. Mely szentségekhez nem járulhat, aki tudja, hogy halálos bűnben van?
139. Mely szentségeket szabad csak egyszer felvenni?
140. Melyek a keresztény beavatás szentségei?
141. Mi a keresztség?
142. Lehet-e keresztség nélkül más szentséget érvényesen felvenni?
143. Ki keresztelhet?
144. Hogyan kell keresztelni?
145. Kit lehet megkeresztelni?
146. Mikor lehet kisgyermeket megkeresztelni?
147. Mi a keresztszülő kötelessége?
148. Mi a bérálás?
149. Ki bérálhat?
150. Hogyan bérál a püspök?
151. Ki bérálkozhat?
152. Mi a bérmaszülő kötelessége?
153. Miben tér el a bérálás gyakorlata a görög szertartásban?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
155. Miért alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
156. Mikor alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
157. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: "Ez az én testem, ez az én vérem"?
158. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?
159. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át?
160. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé?
161. Mi a szentmise?
162. Miből áll a szentmise?
163. Mi történik az Ige liturgiájában?
164. Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?
165. Hogyan veszünk részt a szentmisén?
166. Mi történik, amikor áldozunk?
167. Ki áldozhat?
168. Hogyan készülünk lelkileg a szentáldozásra?
169. Hogyan készülünk testileg a szentáldozásra?
170. Hogyan áldozhatunk?
171. Mit teszünk a szentáldozás után?
172. Mi a szentáldozás hatása?
173. Ki áldozik méltatlanul?
174. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?
175. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?
176. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?
177. Melyek a gyógyulás szentségei?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
179. Mely szavakkal alapította Jézus a bűnbocsánat szentségét?
180. Mi a szentgyónás hatása?
181. Mikor kell gyónni?
182. Miért ajánlatos a gyakori gyónás?
183. Mi a rendje a bűnbocsánat szentségének?
184. Hogyan vizsgáljuk meg lelkiismeretünket?
185. Mit kell feltétlenül meggyónnunk?
186. Miért szükséges a bűnbánat és az erős fogadás?
187. Mikor van bűnbánatunk?
188. Mi az erős fogadás?

189. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?
190. Mit kell tennie annak, aki halálos bűnt kifelejtett a gyónásból?
191. Mit kell tennie annak, aki szándékosan kihagyott a gyónásból halálos bűnt?
192. Mit tesz a gyóntató pap a bűnbevallás után?
193. Mit teszünk a szentgyónás után?
194. Mi az elégtétel?
195. Mit kell tennünk, ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni?
196. Mi a búcsú?
197. Kik nyerhetnek búcsút?
198. Mi a betegek kenete?
199. Mi a betegek kenetének szentírási alapja?
200. Hogyan segíti a betegek kenete a szenvedőket?
201. Milyen hatása van még a betegek kenetének?
202. Ki veheti fel a betegek kenetét?
203. Hányszor lehet a betegek kenetét felvenni?
204. Mi a szent útravaló?
205. Melyek a közösség szolgálatának szentségei?
206. Mi az egyházi rend?
207. Hányféle módon lehet részesülni Krisztus papságában?
208. Melyek az egyházi rend szentségének fokozatai?
209. Mire kapnak küldetést és hatalmat a felszentelt püspökök?
210. Ki szolgáltathatja ki az egyházi rend szentségét?
211. Mi a papok feladata?
212. Kinek van papi hivatása?
213. Mi a diákonusok feladata?
227. Mik a szentelmények?
228. Melyek az ismertebb szentelmények?
366. Mit teszünk, amikor imádkozunk?
367. Melyek az imádság formái?
368. Melyek az imádság módjai?
369. Miért imádkozunk?
370. Miért a liturgia az Egyház legfontosabb imádsága?
371. Hogyan kell imádkoznunk, ha Istentől valamit kérünk?
372. Mikor kell imádkoznunk?
373. Kikért imádkozunk?
374. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?
375. Melyik a legtökéletesebb imádság?
376. Imádkozhatunk-e a szentekhez?
377. Melyik imádsággal köszöntjük Jézus édesanyját?
378. Melyek még a legismertebb imádságaink?
379. Mit fejezünk ki az "Amen" szóval?

8. évfolyam

BIBLIKUS ERKÖLCSTAN KRISZTUS KÖVETÉSE

I. Előjáróban

A tanulók az eddigi hitoktatásban megismerkedtek az Úr Jézus tanításának igen sok részletével, követésének feltételeivel. Ebben az évben ezeket az ismereteket kell rendszerezni, beilleszteni egyéb ismeretei közé, melyeket más tantárgyak tanulása során szerzett. El kell érünk, hogy ezek az ismeretek, egységes képpé álljanak össze, megsejtetve velük Isten üdvözítő tervének lényegét, annak beteljesülését Jézus Krisztusban és kibontakozását az Egyház életében és a mi egyéni életünkben. Liberális világunkban nagyon sokféle hatás éri az embereket. Rá kell ébreszteni a tanulókat, hogy az erkölcsi törvények minden ember számára kötelező érvényűek. Így vezethetjük el őket a keresztény nagykorúság szentségéhez, amikor tudatosan elkötelezi magát Jézus Krisztus követésére és csatlakozik Egyházához.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Ismerje meg a tanuló az alapvető keresztény erkölcsi fogalmakat, a krisztusi élet törvényeit. Megtanítjuk őket, hogyan kell értelmezniük az Úr Jézus példabeszédeit és csodáit, hogy minként váltsák életre Jézus tanítását. A keresztény élethívás: meghívás Jézus Krisztus követésére. Az ember küldetése a világban és az Egyházban. (házasság - család, papság - szerzetesség) Alapvető erkölcsi fogalmak: törvény, lelkiismeret, felelősség, bűn, önismeret, önnevelés. Az igazi boldogság feltétele a keresztény igényesség Jézus követésében, Isten és az Egyház parancsainak megtartásában. (Főparancs, tízparancs, az Egyház ötparancsa. - Áldozatvállalás, a szenvedés és a kereszt értelme. - A nyolc boldogság, jócselekedetek erények. - Fiúk és lányok helyes kapcsolata, a keresztény családmodell, az önzetlenség, az anyagiasság és az élethajhászás veszélyei.) Kialakuló hívő világnézetükben válják tudatossá, hogy az Egyház tanításában hűségesen őrzi és adja tovább az apostolok tanítását, a Jézustól kapott kinyilatkoztatást.

b) **Nevelési cél:** Élete legyen személyes válasz Isten üdvözítő szeretetére. - Legyen meggyőződése, hogy minden igazi örömnél és boldogságnál alapja Isten törvényeinek megtartása, az Isten által számára kijelölt élethívás elfogadása. Tudatosan vállalja a keresztény élet áldozatait, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház közösségében. Készüljön fel a keresztény családi életre és a társadalom életében való részvételre. Legyenek a keresztény élet vonzó példái. Tudatosan keressék a nekik megfelelő keresztény katolikus közösségeket. Szívesen vegyenek részt lelki programokon. A bérmlásra való felkészítés: tudatosan építse hívő világnézetét, alakítsa életét Jézus tanítása szerint, és találja meg helyét és feladatát az Egyházban, saját egyházközségében.

III. Témakörök

1. témakör: Az ember méltósága, szabadsága, hivatása

Javasolt óraszám: 10

Az Ember Isten képmása (Az emberi méltóság.)

Hívásunk a boldogságra (Mindenki boldogan szeretne élni.)

Bűnbeesés, az eredeti bűn és az áteredő bűn - az ember megváltóra szorul

Irgalmasság és a bűn (A bűn meghatározása, sokfélesége, a bűnök súlya)

Jézus küldetése (Krisztusban megjelent a Földön az Istennek tetsző ember)

Jézus a mi Megváltónk

Szabadság és felelősség (Választás jó és a rossz között)

Az emberi cselekedetek erkölcsisége (Jó és rossz cselekedetek)

A lelkiismeret (fajtái, nevelése - a lelkiismereti alapon történő választás)

Az erények (Az isteni erények - a sajátosan krisztusi erények - az emberi erények)

2. témakör: Az emberi közösség

Javasolt óraszám: 6

Az emberi közösség

Az emberi hivatás közösségi jellege. (Hívások -család)

Az emberi személy tiszteletben tartása (egyenlőség és különbözőség, - szolidaritás)

Felelősség és részvétel a társadalmi életben (A közjó - a szubszidiaritás)

A társadalom közösségi feladatai (közigazgatás, egészségügy, kultúra... politika)

Igazságosság és szeretet (közgazdaság, kereskedelem... kisebb és nagyobb közösségek kapcsolata)

3. témakör: Az isteni üdvözítés: a törvény és a kegyelem

Javasolt óraszám: 8

Ki kedves Isten előtt?

Az erkölcsi törvény (a természetes erkölcsi törvény)

Az ószövetségi törvény (Tízparancsolat)

Az evangéliumi törvény (A főparancs - A nyolc boldogság)

Az Egyház anyja és tanító (Az Egyház parancsai)

A kegyelem és megigazulás - az istengyermeki, kegyelmi élet

Szabadulás a bűntől (Keresztség, bűnbocsánat szentsége, tökéletes bánat...)

Az Eukarisztia istengyermeki életünk csúcsa és forrása

4. témakör: Szeresd az Istent (A Tízparancsolat)

Javasolt óraszám: 24

Mester, Mit kell tennem?

Az Istennek szentelt élet (elkötelezett istenszolgálat, az egyházi rend, szerzetesség)

A Tízparancsolat (A Szentírásban, - az egyházi hagyományban, -a Tízparancsolat egysége)

Uradat Istenedet imádd, és csak neki szolgálj! (mikor szolgálunk Istennek?)

Részvétel az Egyház életében, missziós küldetésében (a felnőtt keresztény kötelességei)

Isteni erények: -hit, Hiszek Istenben, Hiszek Jézus Krisztusban!

Az erények megvaósítói: a Szűzanya és a szentek példája

Hiszem, amit Isten kinyilatkoztatott és az Egyház tanít

Hogyan fejlődik a hitünk? (növekedés a hitben és szeretetben a bérmlás után)

A keresztény ember reménye

Rajtam kívül ne legyenek más isteneid! (babona - bálványimádás - jóslás - mágia)

Istent mindennél jobban szeretem!

Beszélőviszony az Istennel (Az ima - áldozat - ígéretek - fogadalmak)

Naponta imádkozunk (szóbeli ima, elmélkedés, szentírásolvasás, lelkiolvasmány)

Miért hiszek Istenben? (Akik nem hisznek Istenben: vallástalanság, ateizmus, scientológia...)

Miért vagyok keresztény? (Akik nem hisznek Jézus Krisztusban: zsidók, mohamedánok, unitáriusok, jehovatanúk)

Miért vagyok katolikus? (Akik nem vállalják az Eukarisztikus közösséget: történelmi egyházak, szekták)

Az Úr neve szent ("Isten nevében", a keresztény név, az eskü)

Isten nevét hiába ne vedd! (az Úr nevének hamis használata, káromkodás, átkozódás, hamis eskü)

Az Úr napját szenteld meg! (A szombat napja - a feltámadás napja - a vasárnap megszentelése)

Résztveszünk a szentmisén (hogyan vegyünk részt)

Minden szentmisén áldozunk (hogyan segít a szentáldozás az istengyermeki életben)

Fegyelmezetten élek (önévelés, önmegtagadás, böjt - bűnbánati napok: péntek, nagyböjt...)

Rendszeresen gyónunk (milyen lelkitükröt használjunk, mikor menjünk gyónni, lelkivezetés)

5. témakör: Szeresd embertársadat (A Tízparancsolat)

Javasolt óraszám: 16

Minden ember felebarátunk (testvér, rokon, barát, iskola- munkatárs, felebarát)

Férfinak és nőnek teremtette... (A tisztaság hivatása - a tisztaság különböző életformái -a tisztaság elleni vétkek -lányok fiúk kapcsolata)

A házastársi szeretet (felbonthatatlanság - hűség - gyermekáldás - a házasság méltósága)

A család Isten tervében (A családtagok kötelességei, a szeretet helyes sorrendje, otthoni munka...)

A polgárok és a vezetők kötelességei (hazaszeretet, részvétel a közéletben)

Ne ölj! Az emberi élet tisztelete (testi és lelki egészségünk védelme - közlekedési szabályok - mértékletesség - káros szenvedélyek - botránkoztatás - abortusz - eutanázia - öngyilkosság)

Ellenségeinket is szeretjük (jogos önvédelem, szándékos emberölés, forradalom, háború)

Élet az igazságban: Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy! (igazság és igazságosság)

A személyek méltóságának a tisztelete (becsület, alázatosság, a béke megőrzése, a megholtak tisztelete)

A tájékoztatás igazsága (tömegtájékoztatás, kultúra, ismeretterjesztés, művészetek)

A személyek és tulajdonuk tisztelete (Mások javainak megbecsülése - társadalmi igazságosság - a teremtés teljességének tisztelete)

Dolgozz becsületesen! (részvétel a közterhekben: adó, társadalmi munka...)

Ajándékozó szeretet (alamizsna, karitás, egymásra figyelés, jó emberi kapcsolatok)

A szabadidő felhasználása (játék, sport, szórakozás...)

A szív megtisztítása (a jó szándék, harc a tisztaságért, maradj meg az egyszerűségben az ártatlanságban...)

Ne kívánd... (vágyaink fegyelmezése, a lélek vágyai, az anyagi érdekektől való függetlenség, szerénység - irigység)

6. témakör: Bérmlásra készülünk

Javasolt óraszám: 10

Miért vagyok keresztény? ("Úgy szerette Isten a világot.." Jn 3,16-17.)

Az istengyermeki, kegyelmi élet (Jn 15,1-11.)

Kit nevezünk nagykorú, felnőtt kereszténynek?

A hívő világnézet alapjai ("Legyetek készen, hogy megválaszoljátok..." 1Pét 3,15.)

Krisztus követése és a keresztény önévelés (tanúságtevő élet)

Szerepem és helyem az Egyházban (az egyetemes papság)

Az első pünkösöd - az első bérmlás

A Szentlélek tevékenysége az Egyház életében (A félénk apostolok bátor hitvallók lettek lásd. ApCsel)

A Szentlélek ajándékai ("Kiki azért kapja, hogy használjon vele." 1Kor 12,7.)

A bérmlás szertartása (Ki bérmlálhat? Hogyan bérmlál a püspök? Ki lehet bérmaszüdő?)

Szabadon felhasználható óra: 0

IV. Módszer

Ebben az évfolyamban a Katekizmusban megfogalmazott és megismert erkölcsi törvények segítségével rá kell vezetnünk tanítványainkat arra, hogy Isten törvényei a természettörvények mindig időszerűek. Ne csupán száraz előadást tartson a tanár, hanem a tanulók is aktív részesei legyenek az órának. Adjunk lehetőséget arra, hogy az őket érdeklő problémákat felvethessék, kérdéseikre mindig kapjanak kielégítő választ.

Ajánlott tankönyv: Szeresd az Istent! /Márton Áron Kiadó/

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

A Katolikus Egyház Katekizmusa	
Tartsd meg a parancsokat!	(Bajtai Zsigmond)
Újszövetségi Szentírás	
Hitünk és életünk	(OHB - Szt.István Társulat)
Találkozás a keresztyénységgel	(Tomka Ferenc)
Kérdezz- felelek a szektákról	(Logosz Munkacsoport)
Bérmálásra készülünk	(Dr. Hetényi János)
saját jegyzet	

V. Követelmények

Ismerje az alapvető erkölcsi fogalmakat: törvény, lelkiismeret, felelősség, bűn, önismeret, önnevelés. Legyen helyes önismerete. Tudatosan, lelkiismeretesen élje saját keresztyén életét. Készségesen segítsen rászoruló embertársának. Tudatosan keressék a nekik megfelelő katolikus közösséget. Rendszeresen és felnőtt módon végezzék el a szentgyónásukat Ismerjék a tízparancsolatot és azt helyesen értelmezzék. A bérmálásra készülve érjen meg benne - a korának megfelelő szintű - tudatos döntés Jézus követésére. Saját maga akarjon megbérmálkozni és ne csak azért bérmálkozzon, mert a többiek is most bérmálkoznak.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. Mi a Szentmagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szentmagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
17. Milyen vallásúak vagyunk?
18. Mi az apostoli hitvallás?
19. Mit vallunk meg az apostoli hitvallásban?
20. Hogyan szól az apostoli hitvallás?
21. Hány Isten van?

22. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
23. Honnan tudjuk, hogy az egy Isten három személy?
24. Ki az Isten?
25. Milyen az Isten?
26. Hol van az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
28. Honnan tudjuk, hogy van Isten?
29. Értelmünkkel miből ismerhetjük fel Istent?
30. Mit tud az Isten?
31. Mit tehet meg az Isten?
32. Mit akar az Isten?
33. Milyen irántunk az Isten?
34. Ki teremtette a világot?
35. Miért teremtette Isten a világot?
36. Hogyan teremtette Isten a világot?
37. Mit tesz Isten a világgal?
38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
45. Ki az ember?
46. Milyennek teremtette Isten az embert?
47. Mi az emberi méltóság alapja?
48. Mi rontotta meg az emberek életét?
49. Mi lett az eredeti bűn következménye?
50. Hogyan könyörült meg Isten az embereken?
51. Ki váltotta meg a világot?
52. Hogyan valósul meg bennünk a megváltás műve?
53. Kicsoda Jézus Krisztus?
54. Mit jelent Jézus neve?
55. Mit jelent a Krisztus szó?
56. Hogyan lett a Fiúisten emberré?
57. Miért lett a Fiúisten emberré?
58. Jézus Krisztus Isten vagy ember?
59. Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?
60. Milyen ajándékokat kapott Szűz Mária Istentől?
61. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?
62. Hol született Jézus?
63. Hol nevelkedett Jézus?
64. Mikor kezdett Jézus tanítani?
65. Mivel kezdte tanítását Jézus?
66. Mi az Isten országa?
67. Mit tanított az Úr Jézus?
68. Mit tanít Jézus Istenről?
69. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?
70. Hogyan váltott meg minket Jézus?
71. Milyen fájdalmakat vállalt értünk Jézus élete utolsó napjaiban?
72. Miért szenvedett és halt meg Jézus?
73. Van-e értelme a szenvedésnek?
74. Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?
75. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
76. Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus "alászállt a poklokra"?
77. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
78. Mit jelent számunkra Jézus feltámadása?

79. Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?
80. Mit jelentenek ezek a szavak: “ott ül a mindenható Atyaisten jobbján” ?
81. Mikor jön el ismét Jézus?
82. Miért jön el Jézus a világ végén?
83. Mit tesz velünk Isten a világ végén?
84. Ki a Szentlélek?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. Miért jött el a Szentlélek?
87. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?
88. Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. Kihez szól az Egyház küldetése?
92. Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?
99. Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?
102. Ki az Anyaszentegyház feje?
103. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. Mi a római pápa?
105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. Kik a szerzetesek?
109. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?
110. Mit jelent a szentek közössége?
111. Kik tartoznak a szentek közösségéhez?
112. Hogyan segítik egymást a zárandokegyház tagjai az üdvösség útján?
113. Mivel segíthetünk a tisztítóhelyen szenvedő lelkeken?
114. Mivel segítenek minket az üdvözültek?
115. Mit tanít az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról?
116. Mi történik az emberrel, amikor meghal?
117. Hogyan nevezzük a halál utáni ítéletet?
118. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?
119. Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?
120. Kik jutnak a mennyországba?
121. Mit jelent a tisztítóhely?
122. Mi az örök halál, vagyis a kárhozat?
123. Kik jutnak a kárhozatra?
124. Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?
125. Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?
126. Mi a húsvéti misztérium?
141. Mi a keresztség?
148. Mi a bérmlás?
149. Ki bérmlhat?

150. Hogyan bérnál a püspök?
151. Ki bérnalkozhat?
152. Mi a bérmaszülő kötelessége?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
155. Miért alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
156. Mikor alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
157. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: "Ez az én testem, ez az én vérem"?
158. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?
159. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át?
160. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé?
161. Mi a szentmise?
165. Hogyan veszünk részt a szentmisén?
166. Mi történik, amikor áldozunk?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
198. Mi a betegek kenete?
206. Mi az egyházi rend?
207. Hányféle módon lehet részesülni Krisztus papságában?
208. Melyek az egyházi rend szentségének fokozatai?
209. Mire kapnak küldetést és hatalmat a felszentelt püspökök?
211. Mi a papok feladata?
212. Kinek van papi hivatása?
213. Mi a diákonusok feladata?
229. Mi következik keresztény hitünkből?
230. Mire hív meg Isten mindnyájunkat?
231. Mit jelent a keresztény életszentség?
232. Milyen lelkületet kíván Krisztus követése?
233. Mi jelent az ember szabadsága?
234. Mit jelent a keresztény ember szabadsága?
235. Mi korlátozza az ember szabadságát?
236. Ki szerezte meg nekünk az igazi szabadságot?
237. Mit jelent az erkölcs?
238. Mikor jó a cselekedet?
239. Szabad-e a jó érdekében rosszat tenni?
240. Mi a lelkiismeret?
241. Hogyan alakítjuk ki magunkban a helyes lelkiismeretet?
266. Miért van szükség közösségi életre?
267. Melyek a legfontosabb közösségek?
269. Részt kell-e vennie a keresztény embernek a politikai és közéletben?
274. Mi a szolidaritás?
275. Mi a törvény a Szentírás szerint?
280. Mi a kegyelem?
281. Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által?
284. Mit cselekszik Isten lelkünkben a segítő kegyelem által?
300. Hogyan szól a főparancs?
301. Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?

A LEGFONTOSABB IMÁDSÁGOK ÉS TUDNIVALÓK

A kereszttetés

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

A Szentháromság dicsőítése

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké. Ámen.

Az apostoli hitvallás

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében. És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül, fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján; onnan jön el ítélni élőket és holtakat. Hiszek a Szentlélekben. Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat, a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test föltámadását és az örök életet. Ámen.

Az Úr imája (Miatyánk)

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. (Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké.) Ámen.

Az isteni erények felindítása

Istenem, hiszek tebenned, mert örökké igazmondó vagy.

Istenem, remélek tebenned, mert mindenkor hű és irgalmas vagy.

Istenem, mindennél jobban szeretlek téged, mert végtelenül jó és szeretetre méltó vagy.

Az angyali üdvözlét (Üdvözlégy)

Üdvözlégy Mária! Kegyelemmel teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus. Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent anyja! Imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján. Ámen.

Az Úr angyala

Az Úr angyala köszönté a Boldogságos Szűz Máriát, - és ő méhében foganá Szentlélektől szent Fiát. Üdvözlégy...

Íme az Úrnak szolgáló leánya, - legyen nekem a te igéd szerint.

Üdvözlégy...

És az Ige testté lőn, - és miköztünk lakozék.

Üdvözlégy...

Imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja. - Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. Kérünk téged, Úristen, öntsd lelkünkbe szent kegyelmedet, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztye által a föltámadás dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Reggeli imádság

Szívem első gondolata
Hozzád száll fel Istenem,
Te őriztél meg az éjjel,
Maradj ma is énvelem!
Téged áldlak és imádlak,
Mint szerető gyermeked,
Szívem csakis azt akarja,
Ami kedves teneked.
Édes Jézus, add kegyelmed,
Őrizz engem szüntelen,
Hogy egész nap neked éljek
Tiszta szívvel, büntelen.
Szűz Mária, Jézus anyja,
Te mindnyájunk anyja vagy,
Oltalmazz meg minden bajtól,
Kísértésben el ne hagyj! Ámen.

Más reggeli imádság

Szívből kérlek Istenem,
Ma egész nap légy velem.
Segíts meg, hogy jó legyek,
Mindenkivel jót tegyek.
Ha rám nézel e napon
Öröm legyen arcodon. Ámen

Esti imádság

Ó édes Istenem,
Hálát mond a lelkem,
Hogy egész napon át
Úgy szeretted engem.
Bánom sok vétkeket,
Szent Fiadnak vére
Mossa meg kegyesen
Szívemet fehérre!
Virrasszon felettem
Gondviselő szemed,
Kérlek, óvd ez éjjel
Testemet, lelkemet.
Szűzanyám, s őrangyal
Legyetek énvelem,
Ha ti rám vigyáztok,
Nyugodt lesz éjjelem. Ámen.

Más esti imádság

Kezed közé leteszem
Elmúlt napom, Istenem.
Minden munkám, örömöm,
Ami jó volt, köszönöm.
Ígérem, még jobb leszek
Őrizd Uram, gyermeked. Ámen.

Krisztus lelke szentelj meg engem

Krisztus lelke, szentelj meg engem, Krisztus teste, üdvözíts engem, Krisztus vére, ihless meg engem, Krisztus oldalából folyó víz, tisztíts meg engem, Ó édes Jézus hallgass meg engem! Szent sebeidbe rejt el engem, Ne engedd, hogy elszakadjak Tőled, A gonosz ellenségtől oltalmazz engem. Halálom óráján hívj magadhoz engem! És engedj Hozzád jutnom, Hogy szentjeiddel dicsérjelek, Mindörökkön örökké. Ámen.

Fogadd el Uram, szabadságomat

Fogadd el Uram, szabadságomat, fogadd egészen. Vedd értelmemet, akaratomat s emlékezésem. Mindazt amim van, és ami vagyok, Te adtad ingyen. Visszaadok Uram egyszerre mindent. Legyen felettünk korlátlan úr rendelkezésed. Csak egyet hagyj meg ajándékul: szeretnem téged. Csak a szeretet maradjon enyém a kegyelemmel, s minden, de minden gazdagság enyém, más nem kell. Ámen.

Most segíts meg Mária...

Most segíts meg Mária, Ó irgalmas Szűzanya! Keservét a bűnnek, bajnak eloszlatni van hatalmad. Hol már ember nem segíthet, a Te erőd nem törik meg. Hő imáit gyermekidnek nem, Te soha nem vetted meg. Hol a szükség kínja nagy, mutasd meg, hogy Anyánk vagy. Most segíts meg Mária, Ó irgalmas Szűzanya! Ámen.

Oltalmad alá futunk...

Oltalmad alá futunk Istennek szent Anyja. Ne vesd meg könnyörgésünket szükségünk idején, hanem oltalmazz meg minket minden veszedelemtől mindenkor, dicsőséges és áldott Szűz. Asszonyunk, Közbenjárónk és Szószólónk! Engeszteld értünk Fiadat, ajánlj minket Fiadnak, mutass be minket Szent Fiadnak. Ámen

Szűz szülője Istennek...

Szűz szülője Istennek, Engedd, hogy tied legyek. Tied élet s halálban, Tied jó és balsorsban, Tied küzdve, szenvedve, Tied most és örökre. Szűz szülője Istennek, Engedd, hogy tied legyek. Anyám, benned bízom és remélek, Anyám, teutánad epedek. Anyám, te jóságos, kegyelmezz, Anyám, te hatalmas védelmezz. Anyám, ó jöjj, segíts küzdeni! Anyám, ó jöjj segíts szenvedni! Anyám, ó jöjj, ne hagyj elveszni! Hiszen tudsz segíteni, ó hatalmas! Akarsz is segíteni ó irgalmas! Kell is segítened ó hűséges! Fogsz is segíteni, ó kegyelmes! Anyám, te vagy a kegyelmek anyja, Szomorúak vigasztalója, Bűnösök oltalmazója és menedéke, Föld reménye s mennyek ékessége! Ki kérte még segítségedet hasztalanul? Ki távozott tőled meghallgatatlanul? Azért bizton mondom minden szenvedésben: Mária mindig segít, minden időben. Biztosan állítom életben s halálban: Mária mindig segít, minden balsorsban. Azért hiszem s meghalok ezen hitemben, Hogy veled leszek ó Anyám, fönn az égben. Szűz szülője Istennek, Engedd, hogy tied legyek. Ámen

Szent József légy házunk őre

Szent József légy házunk ura, kis családunk patrónusa. Egyetértés, hű szeretet egyesítse szíveinket. Az ég felé mutass utat, gyámolítsd az ellankadtat. Küzdelmünkben légy segélyünk, erényekben példaképünk. Átadjuk a ház kulcsait, oltalmazd és védj lakóit. Zárd ki mindazt, ami káros, ami üdvünkre hátrányos. Engedd be az Isten-áldást, minden jóban gyarapodást. Ajánlj minket Jézusodnak és szeplőtelen Szűz Arádnak, hogy családunk kisdéd háza Názáretnek legyen mása. Ámen

A szentolvasó (Rózsafüzér)

Az első három Üdvözlégyben:

1. aki hitünket növelje.
2. aki reményünket erősítse.
3. aki szeretetünket tökéletesítse.

Az örömdetes olvasó titkai:

1. akit te, Szent Szűz a Szentlélektől fogantál.
2. akit te, Szent Szűz Erzsébetet látogatván hordoztál.
3. akit te, Szent Szűz a világra szültél.
4. akit te, Szent Szűz a templomban bemutatnál.
5. akit te, Szent Szűz a templomban megtaláltál.

A fájdalmas olvasó titkai:

1. aki érettünk vérrel verítékezett.
2. akit érettünk megostoroztak.
3. akit érettünk tövissel koronáztak.
4. aki érettünk a keresztet hordozta.
5. akit érettünk keresztre feszítettek.

A dicsőséges olvasó titkai:

1. aki a halálból feltámadt.
2. aki a mennybe fölment.
3. aki nekünk a Szentlelket elküldte.
4. aki téged, Szent Szűz a mennybe fölvelt.
5. aki téged, Szent Szűz a mennyben megkoronázott.

A világosság olvasó titkai

1. aki a Jordánban megkeresztelkedett
2. aki Kánában megmutatta isteni erejét
3. aki meghirdette Isten országát
4. aki a Tábor hegyén megmutatta isteni dicsőségét
5. aki az Eukarisztiában nekünk adta magát

A szentségek

1. a keresztség
2. a bérálás
3. az Eukarisztia
4. a bűnbocsánat szentsége
5. a betegek kenete
6. az egyházi rend
7. a házasság

Hitünk fő igazságai

1. Egy Isten van. - Az egy Istenben három személy van: az Atya, a Fiú és a Szentlélek.
2. Isten a világ teremő Ura és gondviselő Atyja.
3. A Fiúisten emberré lett, meghalt és feltámadt, hogy minket megváltson és üdvözítsen.
4. Isten irgalmas, a megtérő bűnösnek szívesen megbocsát. - Isten igazságos, a jókat megjutalmazza, a gonoszokat pedig megbünteti.
5. Isten kegyelme az üdvösségre szükséges.
6. Az ember lelke halhatatlan, teste pedig feltámad.
7. Jézus Krisztus Egyházat alapított, és ennek legfőbb pásztora a római pápa.

Jézus örömhíre

Mennyei Atyánk végtelenül szeret minket, meghív országába, gyermekévé fogad, és földi életünk után hazavár az örök életre.

A főparancsolat (Vö. Mk 12,30-31)

1. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből.
2. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.

Jézus "új parancsa" (Vö. Jn 13,35)

Úgy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket.

A tízparancsolat

1. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
2. Isten nevét hiába ne vedd!
3. Az Úr napját szenteld meg!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!
5. Ne ölj!
6. Ne paráználkodj!
7. Ne lopj!
8. Ne hazudj, és mások becsületében kárt ne tégy!
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
10. Mások tulajdonát ne kívánd!

Az Egyház öt parancsolata

1. A vasárnapot és az egyházi ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!
2. A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöket tartsd meg!
3. Évente gyónjál és legalább a húsvéti időben áldozz meg!
4. Házasságodat az Egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!
5. Az Egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!

Így készülünk a szentgyónásra

A Szentlélek segítségét kérjük

Szentlélek Úristen, add kegyelmedet, hogy bűneimet megismerjem, szívből megbánjam, és őszintén meggyónjam.

Megvizsgáljuk lelkiismeretünket

Utoljára gyóntam:... Áldozni szoktam:... Bűneim...

(Valamelyik lelkitűkör segítségével gondolatban szedd össze, és jegyezd meg, hogy milyen bűnökkel bántottad meg a jó Istent. Ha valamit meg akarsz kérdezni, akkor arra is készülj fel!)

Megbánjuk bűneinket (Bánatimádság)

Istenem, szeretlek téged, ezért teljes szívemből bánom, hogy bűneimmel megbántottalak. Kérlek, bocsáss meg nekem. Ígérem, hogy ezentúl a jóra törekszem, és a bűnt kerülöm.

(Más bánatimát is mondhatasz. Nézz a kereszten szenvedő Jézusra, és így indíts magadban bánatot.)

Rövid bánatima:

Istenem, szeretlek téged! Ezért teljes szívemből bánom, hogy bűneimmel megbántottalak. Kérlek, bocsáss meg nekem. Ígérem, hogy ezentúl a jóra törekszem, és a bűnt kerülöm.

A SZENTGYÓNÁS MÓDJA

1. Belépve a gyóntatószékbe vagy gyóntatóhelyiségbe köszönünk:
Dicsértessék a Jézus Krisztus!
2. Letérdelünk (vagy leülünk) és kereszttetéssel kezdjük:
Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Amen.
3. A lelkiatya szavai után így valljuk meg bűneinket:
Gyónom a Mindenható Istennek, és neked, lelkiatyám:
Utoljára gyóntam:...Áldozni szoktam:... Ezeket a bűnöket követtem el: (Ezután el kell mondani az utolsó szentgyónásunk óta elkövetett bűneinket, és feltenni az esetleges kérdéseket.)
Végül ezt mondjuk: Más bűnömre nem emlékszem.
4. Meghallgatjuk a lelkiatya szavait, válaszolunk esetleges kérdéseire, végül elfogadjuk az elégtételt. Ezután újra megbánjuk bűneinket:
Istenem, szeretlek téged, és ezért teljes szívemből bánom, hogy bűneimmel megbántottalak. Kérlek, bocsáss meg nekem. Ígérem, hogy ezentúl a jóra törekszem, és a bűnt kerülöm.
5. Kereszttetéssel fogadjuk a gyóntató feloldozását, s felelünk: Amen.
6. A pap szavaira: Magasztaljuk Istent, mert örökké szeret minket.
7. Ezután felállunk, köszönünk és távozunk.